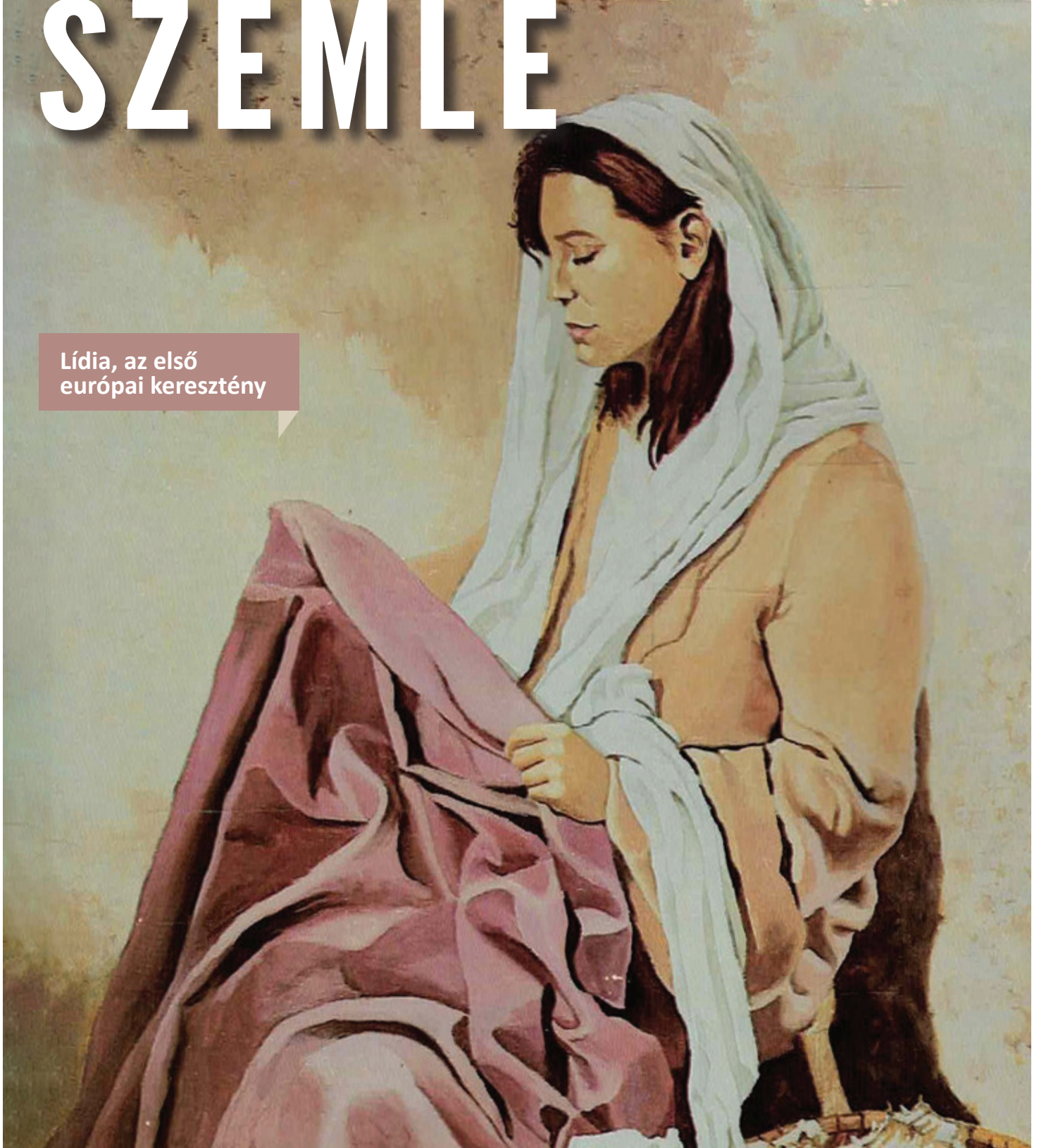

ADVENT SZEMLÉ

2024. MÁRCIUS: NŐI ERŐ + FEHÉR HAZUGSÁG
+ AZ ADVENTIST FRONTIER MISSIONS EUROPE KIKÉPZŐ
KÖZPONTJÁNAK FELAVATÁSA + A TEVE ÉS A TŰ FOKA
+ AZ ERŐ FORRÁSAI A SIRALOM VÖLGYÉBEN + ELSZUNNYADNI
VÁRAKOZÁS KÖZBEN + A SZERETET FÉLELMETES ARCA

HAVONTA MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÓ ÉS GONDOLATÉBRESZTŐ FOLYÓIRAT A KRISZTUS VISSZAJÖVETELÉT VÁROKNAK

Lídia, az első
európai keresztény

ADVENT SZEMLE

„Íme, Én hamar eljövök...”

Küldetésünk, hogy Urunkat, Jézus Krisztust dicsőítsük határtalan szeretete bizonyítékainak ismertetésével. Célunk az, hogy cikkeink és híreink által olvasóink jobban megismerjék a Megváltót, és reménykedve várják közeli eljövetelét.

Kiegyensúlyozott étrend – a mérgező tévhitektől az egészséges valóságig

Miska egy napja Kibicher Emőke

A könyvek megvásárolhatók a Sola Scriptura könyvesboltokban.

EVSV
editura viață și sănătate

2024. MÁRCIUS. A Romániai Hetednap Adventista Egyház hitnevelő és tájékoztató havilapja.
Megjelenik havonta az Unióbizottság irányításával.

Igazgató Balla Loránd; Főszerkesztő Teodor Huțanu; A magyar kiadás koordinátora Szász Ernő; Tanácsadók Aurel Neațu, Georgel Pîrlitu, Emil Jigău, Mihai Maur, Tiberiu Nica, Robert Mandache, George Sbirnea, Ștefan Tomoiagă, Gabriel Ban; Különleges munkatársak Eugen Chirilianu, Dragoș Mușat, Gelu Poenariu, Daniel Brînzan, Marius Andrei; Fordította Bartha Sándor; Szerkesztő Zakariás Loránd; Tördelés Szócs Erzsébet; Levelezési cím Curierul Adventist (Adventszemle), str. Cuza Vodă, nr. 12, Cluj-Napoca, jud. Cluj, cod 400 107; Tel. 0756-059330; E-mail adventszemle@adventist.ro; Website www.curieruladventist.ro; Nyomtatás Tipografia Viață și Sănătate, Șos. Cernica, nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov; Tel. 021/323 0020, Fax 021/323 0040

ISSN 1842 - 3361

AZ ELNÖK ÜZENETE¹

Tisztelt hetednapos adventista testvéreim és barátaim!

Kívánom, hogy Isten az eddigieknél is bőségesebben áldjon meg benneteket, mint ahogy „jobban megáldá a Jób életének végét, mint kezdetét” (Jób 42:12). Mai üzenetemhez néhány a romániai adventisták hitéről és szeretetéről szóló jó hírt választottam.

2024. február 3-án a börtönszolgálat közel 170 adventista önkéntesének részvételével került sor a Brassó megyei Méhkerten a „Keresem a testvéreim” elnevezésű értekezletre. A járványidőszak után most először megrendezett találkozón jelentések hangzottak el, és alkalom adódott a közösségépítésre. Az Országos Börtönigazgatóság is képviseltette magát az aligazgató, Ioana-Mihaela Morar rendőrfelügyelő személyében, aki felszólalásában méltatta a Humanitárius Börtönszolgálat regionális szervezeteinek munkáját, válaszolt az önkéntesek kérdéseire, később pedig munkamegbeszélést is folytatott a fiókszervezetek képviselőivel. Az Inter-Európa Divízió részéről jelen volt Florian Ristea lelképásztor, a Szombatiskola és Személyes Szolgálatok Osztályának igazgatója. A Humanitárius Börtönszolgálat immár 30 éve veszi ki részét a rabokért és családjaikért végzett különböző szociális, reintegrációs, nevelő, lelkigondozói és erkölcsi támogató munkában. Ezen a kerek évfordulón kívánom én is a szolgálat önkénteseinek és a lelképásztoroknak, hogy az apostollal együtt elmondhassák: „Az Ő alkotása vagyunk, teremtetvén Általa a Krisztus Jézusban jó cselekedetekre, amelyeket előre elkészített az Isten, hogy azokban járjunk” (Ef 2:10).

Egyházunk fehér területeken végzett világszintű missziós szolgálatai új szintre lépnek: felavatták az Adventist Frontier Mission új központját a Kolozsvár melletti Felsőzsukon. A székház regionális képzést nyújt azoknak a misszionáriusoknak, akik világszéles missziós projekteket szeretnének részt venni. A múlt évtől kezdődően az Inter-Európa Divízió is hivatalos meghívást kapott, hogy támogassa az Algériát, Egyiptomot, Iránt, Irakot, Jordániát, Kuvaitot, Libanont, Katart, Szaúd-Arábiát, Szudánt, Tunéziát, Törökországot, Egyesült Arab Emírátságokat és más, nem keresztény országokat tömörítő MENA-régióban végzett missziómunkát, ahol több mint 500 millió ember él. Divízióink olyan lelkészcsaládokat vagy tapasztalt misszionáriusokat keres, akik tudnak angolul, és a régió által támasztott különböző elvárásoknak is megfelelnek.

A Prófétaság Lelke Osztály egy brosúra típusú határidőnaplót készített a gyülekezetek osztályvezetői számára, amely fontos információkat tartalmaz egyházunk Ellen G. White munkásságával kapcsolatos hivatalos álláspontjáról, közzétettük a mobilkészülökön futtatható oldalak és alkalmazások elérhetőségeit, a román nyelvre lefordított könyvek és kiadványok címeit, és az illetett írások felhasználását szolgáló tanácsokat is megosztottunk olvasóinkkal.

Ebben az időszakban gyermekeink az adventista olimpiászra készülődnek. Sok sikert kívánok mindazoknak, akik részt akarnak venni az egyház

TARTALOM

3 Vezércikk

Aurel Neațu
Az elnök üzenete

5 Elmélkedés

Mugurel Asaftei
Női erő

7 Lelkiség

Dr. Dan Constantinescu
Fehér hazugság (I)

10 Misszió

Diana Vasile
Az Adventist Frontier Missions Europe kiképző központjának felavatása

11 Elmélkedés

Dr. Ștefan Radu
Két nő, két tapasztalat

12 Hírek

Neculai Dăscălița
Őrségváltás az ausztráliai Sherwood gyülekezetben

13 Gyakorlati kereszténység

Dr. Ősz-Farkas Ernő
A teve és a tű foka

16 Lelkiség

Emilian Niculescu
Az erő forrásai a siralom völgyében

21 Üdülőházaink ajánlatai

22 Elmélkedés

Dr. Daniel Nițulescu
Pál Filippiben
Lídia – az első európai keresztény

25 Elmélkedés

Gili Antea
Elszunnyadni várakozás közben

27 Igemagyarázat

Florin Lăiu
A szeretet félelmetes arca

31 Gyermekek oldala

Alina Chirileanu

¹ <https://presedinte.adventist.ro/2024/02/05/mesajul-presedintelui-05-februarie-2024/>

Nevelési Osztálya által szervezett vallásolimpiáson, de azoknak is, akik az Oktatási Minisztérium által az iskolákban szervezett vallásolimpiászra készülnek. Célunk, hogy minél több Biblia-ismerő diákunk vegyen részt ezeken a megmérettetéseken.

A Marosvásárhelyi Onkológiai Kórház vezetése együttműködési megállapodást írt alá az amerikai Loma Linda Adventista Egyetemen, ami valójában egy általános szándéknyilatkozat, mely alapján a két intézmény elkötelezi magát a közös egészségügyi projektek fejlesztése és az onkológiai kutatások elmélyítése mellett. A Loma Linda Adventista Egyetem és a Marosvásárhelyi Onkológiai Kórház közös programok révén igyekeznek ideális és egységes oktatási környezetet biztosítani a daganatos betegek integrált – egészségügyi, tudományos és hitbéli – ellátását illetően. Jó hír, hogy Loma Linda-i adventista kórházakban dolgozó rákkutató szakorvosok fognak „második véleményt” biztosítani a marosvásárhelyi Onkológiai Kórház súlyosabb betegei számára.

Erdélyben két nagyszabású missziós programot tervezünk, február második felében Kolozsváron, március második hétvégéjén pedig Marosvásárhelyen. Nyilvános helyen tartott integrált karitatív tevékenységekről van szó, amelyek által egészséggel kapcsolatos adventista üzenetet adhatunk át az érdeklődőknek, a fiataloknak pedig szemináriumokat tarthatunk. Már zajlanak az előkészületek, és mindkét egyházterületben reggelente online imaórákon vesznek részt a szervezők. Személyesen is megtapasztalhattam, milyen jelentős hatása van ennek a típusú missziómunkának Romániában, és örülök, hogy az egészség missziós évében adventista testvéreim Erdélyben is lelkesen kiveszik részüket a munkából.

Nagyra értékelem a gábor testvérek számára tartott evangelizációs sorozatok iránti érdeklődést. Testvéreink nemcsak egy helyszínre hívták meg nemzettársaikat a sorozatokra, hanem egyszerre 17 településen zajlott az egy hetes, 7 előadásból álló sorozat! Erőfeszítéseik igazolják, hogy ezt is meg lehet valósítani! 23 testvérünk prédikált roma nyelven. A „Hét szó a kereszten” című evangelizációs sorozatra Fehér, Maros és Hargita megyei gyülekezeteinkben került sor. Ilyen evangelizációs maratonra eddig még nem volt példa. A szervezésben 200 önkéntes vett részt. Az előadók minden nap, délután 3 és 4 óra között imaórát tartottak, a kampány végén pedig 157 személy jelentkezett keresztségi felkészítőre. A befejező három előadásra a marosvásárhelyi Ifjúsági Házban került sor, mindhárom előadáson körülbelül 700 résztvevővel. A rendezvényt végül egy közös étkezéssel zártuk.

Az Unió Tervek és Határozatok Bizottsága két online ülést tartott, melynek keretében lefektették az egyháznak a következő évekre szóló stratégiáit. Az előttünk álló időszakban újabb értekezletet fogunk tartani, és az

ott körvonalazódó javaslatokat az Unió Végrehajtó Bizottságának február 29-én tartandó gyűlésén fogjuk elemezni, hogy majd az Unió Közgyűlésén megvitathassuk azokat. A munkacsoportba olyan személyek, testvérek és testvérnők is meghívást kaptak, akik az oktatásban, az egészségügyben vagy a vállalkozásvezetés területén dolgoznak.

Az Unió Missziómunka és Közkapcsolatok Osztályai imázsfilmét készítették a romániai adventistákról, amely többek között hangsúlyozza egyházunknak az országos egészségügyi és oktatási hálózat támogatását célzó erőfeszítéseit. A film előbemutatójára az Unió székházában került sor a filmet készítő stáb tagjainak jelenlétében. Az alkotásban elhangzanak adventistákkal kapcsolatos köznépi vélemények, ugyanakkor jeles közéleti személyiségek is elmondják, hogy mit gondolnak rólunk. A több, mint két órás anyag bemutatja, hogy kik az adventisták, mi a történelmük, és mivel járultak hozzá a romániai kereszténység fejlődéséhez. Az öt epizódból álló film utolsó két része a hármas angyali üzenetre és Jézus Krisztus visszatérésére összpontosít. Miután a kommunikációs szakembereink is elemzik az anyagot, következik a sorozat promóciós időszaka a februári hónapban. Imádkozunk, hogy ez az imázsfilm fontos evangelizációs anyagként legyen jelen az online médiában.

Isten áldjon meg benneteket gazdagon! Öröm és irgalom kísérje napjaitokat! ■

Aurel Neațu, a Romániai Unió elnöke

NŐI ERŐ

A márciusi hónap általában arról híres, hogy ilyenkor több szó esik a nők társadalomban betöltött szerepéről és jelentőségéről. Március elseje és nyolcadika arra emlékeztet, hogy a nemek közti csatározások már ősidők óta traumát okoznak. Az egyházat sem kerülték el ezek a konfliktusok, a nők szerepvállalása, a nemek közti különbség a bibliai történelem során is sok kellemetlenséget okozott. Pál apostol egyik kijelentése még inkább felborzolta a kedélyeket: „A tanítást pedig nem engedem meg az aszszonynak, sem hogy a férfin uralkodjék, hanem legyen csendességben” (1Tim 2:12).

Ebből arra következtethetünk, hogy azért volt szükség erre a kijelentésre, mert már akkoriban tisztázásra szorultak bizonyos kérdések. A bibliai író nem szorítkozik csupán egy egyszerű kijelentésre, hanem magyarázatokkal is szolgál az ember és a nemek eredeti rendeltetésére vonatkozóan: „Mert Ádám teremtett elsőnek, azután Éva. És Ádám nem csalattatott meg, hanem az asszony megcsalattatván, bűnbe esett: Mindazáltal megtartatik a gyermekszüléskor, ha megmaradnak a hitben és szeretetben és a szent életben mértékletességgel” (1Tim 2:13-15).

Pál az emberi történelem kezdetéről beszél. Aztán megjelent a bűn, amit az asszony követett el, és ahelyett, hogy segítőtársa lett volna, megkíséرتette a férjét is. Figyeljük meg a teremtés folyamatát. Isten először a különböző ásványi anyagokat teremtette meg, utána a növényeket, majd az állatvilágot, végül pedig a hatodik napon a teremtés koronáját, az embert. A folyamat a szombattal zárult. A férfi után a férfi testből megformált nő is a legbecesebb értéket képviselte.

Az ember teremtésének két leírását ismerjük: 1Móz 1. fejezetében hangzik el az isteni terv, a 2. fejezetben pedig a terv véghezviteléről olvasunk. A terv előírta, hogy az ember két „részből” áll: „Teremté tehát az Isten az embert az ő képére, Isten képére teremté őt: férfivá és asszonnyá teremté őket” (1Móz 1:27).

A 2. fejezet a következőképpen számol be az emberpár teremtéséről: előbb meg lett teremtve a férfi (1Móz 2:7), aztán az Édenkert (1Móz 2:8-17), végül pedig a nő. „Bocsáta tehát az Úr Isten mély álmat az emberre, és ez elaluvék. Akkor kivón egyet annak oldalbordái közül, és hússal töl-té be annak helyét. És alkotá az Úr Isten azt az oldalbor-dát, amelyet kivett vala az emberből, asszonnyá, és vivé az emberhez” (1Móz 2:21-22). Kronológiai szempontból a nő minden teremtett lénynél közelebb áll a szombathoz, és ugyancsak időrendi szempontok alapján a férfi és a nő között lett megalkotva az Édenkert.

A nő szerepe a politikában

Eszter könyve egy politikai és társadalmi formát öltő, nemek közti konfliktust mutat be. A politikai hatalom álta-

lánban a férfiak kiváltsága volt. Igaz, hogy kivételes esetekben találkozunk királynőkkel is, de az uralkodói státusz általában a férfiakat illette meg. Ellenben a politika színpalái mögött a nők is sok esetben vállaltak fontos szerepet, és meghatározó módon járultak hozzá a történelem alakulásához.

Eszter könyve egy szokatlanul hosszú lakoma leírásával kezdődik. Kommentátorok némelyike szerint Xerxész király azért szerezte a lakomát, hogy felkészítse a perzsa társadalmat Görögország lerohanására. Minden a terv szerint zajlott, amikor hirtelen homokszem került a gépezetbe: Vásti királyné nem akart részt venni a lakomán. Arról

nem szól a leírás, hogy mi okból maradt távol, de bárhogy is volt, a királynő elutasító magatartása több volt közön-séges szeszélynél. Talán kevesellte, hogy csak a testi szépségével kell villognia, miközben megpróbált politikai téren is elismerésre szert tenni. Lehet, hogy lázadó természé-tű volt, döntése azonban események láncolatát váltotta ki. A birodalmi tanács vizsgálni kezdett, és felmérte a királynő döntése okozta társadalmi behatásokat. Vásti királyné lángra lobbantotta a nemek közti konfliktus szikráját, ami-nek az lett a következménye, hogy elveszítette a státuszát és a politikai szerepét.

A királynői „állás” megüresedett. Ez nem maradhatott így. Vajon miért? Figyelembe véve a király családi állaptát, különös tekintettel a biológiai és érzelmi helyzetére, sem-mi sem indokolta a helyzet orvoslását, mivel a királyi há-remhez több száz, szebbnél szebb nő tartozott. A királynő azonban nem csak a felesége volt, hanem politikai szerepet is betöltött, igaz, csak formális, „dekoratív” céllal. Ezért volt szükség az alapos szelekcióra. A féléves felkészülési idő alatt minden egyes lánynak hatalmas költségvetési ke-retet biztosítottak. Végül kiválasztották Esztert, aki később női bájaival szerzett szabadulást a zsidó népnek. Esetében a szépség az addig elképzelhetetlennek hitt hatalommal ért fel. El tudta érni egy megváltoztathatatlan törvény meg-változtatását, kortársait lelki odaszentalódásra serkentette, harcra ösztönözte népét – ami akkoriban a férfiak feladat-köréhez tartozott. Végül még az elkerülhetetlennek látszó népírtást is sikerült nemzeti ünneppé változtatnia. Eszter élettörténete is igazolja Dosztojevskij kijelenését: „A vilá-got a szépség fogja megmenteni.”

A modern feminizmus hullámai

A történelem során mindig utat talált magának a ne-mek közti csatározás, ami a felvilágosodás korában új ala-kot öltött. Azért történhetett ez meg, mert az ember más-képp kezdte értelmezni a világot. Míg a reneszánsz korá-

**SZERETET ÉS
ERKÖLCSI SZÉPSÉG
MUGUREL
ASAFTI**

ban a hit és a művészi géniusz között ingadozik, és a klasz-szikus ókori – pogány és zsidó – alkotások követendő modelle válnak, a felvilágosodás korában elszakad Istentől, kiszorul az életéből a hit, és az észszerűség lesz a létét meghatározó tényező. A Biblia helyét átveszik a tudósok írásai, és egyre több bírálattal éri az egyházat. Ekkor jelenik meg az Emberi Jogok Nyilatkozata, az új racionalitásra épülő ember fogalma. A Francia Forradalom idején a nőt az észszerűség királynőjének kiáltják ki.

Rövid időn belül Charles Darwin hatalmas csapást mér az isteni teremtésbe vetett hitre, s ezzel együtt az isteni képmást, a dualista férfi-nő szerkezetet egy kizárólag evolucionista elméletre cseréli, ami hosszú időre befolyása alá hajtja a tudomány világát.

A női emancipációért síkra szálló küzdelemnek három szakasza van. Az első szakasz a XIX. században kezdődik és az 1960-as évekig tart. Ekkor ismerték el, hogy a nemi identitás és a nem két különböző, ugyanakkor állandó és biológiai feltételeken alapuló tény: a férfi végleg férfi marad, a nő pedig végleg nő, és fel sem merült a nemváltás kérdése. Csakhogy a XIX. században már megjelennek a rabszolgaság eltörlése mellett síkra szálló feminista mozgalmak. A nők előtt megnyílt a lehetőség, hogy szavazati jogot szerezzenek, és magasrangú társadalmi szerepet is vállalhassanak. Maradt azonban a birtokjog kérdése, ugyanis törvényesen a nő nem birtokolhatott vagyont, mivel az a férfi tulajdonát képezte. Helyzete valamelyest hasonlított a néger rabszolgák helyzetéhez. A faji megkülönböztetés nemi alapú megkülönböztetést is magában foglalt.

A második hullám a '60-as évek szexuális forradalma nyomán tűnt fel, és a '80-as évekig tartott. Ebben az időszakban lett elkülönítve a nem a nemi identitástól. A nem végigkíséri az egyént egész életén át, a nemi identitás azonban társadalmi, kulturális „építmény”, amelyen mindenki saját belátása szerint változtathat. Ezt a hullámot azzal magyarázták, hogy az amerikai fiatalok fellázdak az idősebb nemzedék által ápolt, és a társadalmukat meghatározó hagyományok ellen. Sokkolták őket a két világháború szörnyűségei, a világban uralkodó gyűlölet, pusztítás és vérontás. Megjelent a hippy mozgalom és az erkölcsi romlás. Többé egyetlen fiatal sem volt hajlandó megfogadni olyan idősebb személyek tanácsát, akik annyi rosszat és pusztulást idéztek elő a világban.

Valamivel korábban, 1949-ben Simone de Beauvoir megírja „A második nem” című könyvét. Az író nő górcső alá veszi a nők életének különböző szakaszait. A lányok első évei nem igazán különböznek a fiúk első éveitől, majd a társadalmi nyomás hatására a lányok megtanulják, hogy valójában különböznek a fiúktól. A férfiak által dominált kultúra az oktatás révén adódik tovább. Ugyancsak ebben az időszakban robban ki egy a második világháború által generált jelenség. A fronton szolgáló férfiak üresen maradt munkahelyeit nőknek kell elfoglalniuk. A háború végén, amikor a férfiak megpróbálnak visszatérni régi munkahelyeikre, a nők ellenállásával találják szembe magukat, akik

immár beleszoktak új társadalmi és szakmai státuszukba. Többé nem fogadják el, hogy másodrendű embereként kezeljék őket, és megtesznek minden tőlük telhetőt, hogy megtartsák a munkahelyüket.

A harmadik hullámot feminista posztmodernizmusnak nevezzük. A '90-es években jelent meg Judith Butler „Problémás nem” („Gender Trouble”, 1990) című könyve, amelyben az amerikai filozófus a nemet egyfajta előadásként mutatja be, melynek célja megerősíteni a férfi-nő kettős szerkezettel kapcsolatos régi felfogást, és elhíttetni az emberrel a nemek létfontosságú szerepét. Ebből kiindulva született meg az a következtetés, miszerint mind a nemi irányultság, mind pedig a nem viszonylagos, ezért manipulálható, sőt változtatható az egyén saját belátása szerint. Ez a filozófia egyre nagyobb teret nyer, mivel az orvosi technológia fejlődése már lehetővé teszi a nemváltoztatást.

Feminizmus és nőiség a Bibliában

A Biblia is tág teret szentel a nők státuszának. Ott van például Salamon, aki három könyvet írt, amelyek mind bekerültek a bibliai kánonba, és három különböző szempontból közelítik meg a nők helyzetét.

A Prédikátor könyvében a szerző egy női személyt sem vél felfedezni az emberiség általános tablóján: „Ezer közül egy embert találtam; de asszonyt mind ezekben nem találtam” (Préd 7:28). A Példabeszédek könyvét aztán váratlanul egy ezzel ellentétes fordulattal zárja, a könyv vége a nőkről szól. A 31. fejezetében meglepő módon épp a nő hatalmával és befolyásával foglalkozik, az előttünk feltáru-ló kép egyszerre modern és örök: a nő a család oszlopaként, projektmenedzserként üzleti tranzakciókban is részt vesz. Hatékony szolgálatával védelmezi a házat és a családját. Férje épp az ő kiváló erényeinek köszönhetően részeseül közösségi elismerésben. Az Énekek Énekében Salamon még ragyogóbb képet fest a nőről, akit immár szinte félelmetes szépséggel és hatalommal ruház fel. „Kicsoda az, aki úgy láttatik mint egy hajnal, szép, mint a hold, tiszta, mint a nap, rettenetes, mint a zászlós tábor?” (Énekek 6:7).

Végezetül pedig feltehetjük-e a kérdést: a feminizmusnak egyáltalán szüksége van a nők felszabadítását és emancipációját szolgáló, nyíltan felvállalt harcra? „És ellenségeskedést szerzek közötted és az asszony között, a te magod között, és az ő magva között: az neked fejedre tapos, te pedig annak sarkát mardosod. Az asszonynak monda: Fellette igen megsokasítom viselősséged fájdalmait, fájdalommal szülsz magzatokat; és epekedel a te férjed után, ő pedig uralkodik te rajta” (1Móz 3:15-16).

„De miképpen az egyház engedelmes a Krisztusnak, azonképpen az asszonyok is engedelmesek legyenek férjüknek mindenben. Ti férfiak, szeressétek a ti feleségeteket, miképpen a Krisztus is szerette az egyházat, és önmagát adta azért; hogy azt megszentelje, megtisztítván a víznek feredőjével az ige által” (Ef 5:24-26). ■

FEHÉR HAZUGSÁG (I)

A mikor elfogadtam az AMiCUS egyesület felkérését, hogy elkészítsem néhány áhítat vázlatát, nem számítottam arra, hogy a főleg kíváncsiságból választott téma ennyire terjedelmes terület. Jóllehet tudtam, hogy mit jelent a fehér hazugság, mégsem sejtettem, hogy a fogalom már az értelmezőszótárakba is bekerült. Íme, a figyelemreméltó bibliográfiával rendelkező kifejezés jelentése: a másik fél érzelmeinek védelmét, érdekeit szolgáló hazugság.¹

A pokol felé vezető út jószándékkal van kikövezve

A fenti meghatározásra reagálva jutott eszembe ez az alcím. Aztán Samuel Johnson angol kritikus elmélkedési területére lépve felfedeztem a gonoszság elkendőzésére irányuló ördögi, szisztematikus törekvést, amely nem elégszik meg azzal, hogy a Szentírás első fejezetében leírtak alapján az ördögöt a jóság „ügynekeként” mutatja be, mivel nem áttal jóindulatot színlelni az ember iránt, hiszen többlet ismeretet kínál, igaz, hogy az isteni rendelkezések áthágása árán: „Hanem tudja az Isten, hogy amely napon ejéndetek abból, megnyilatkoznak a ti szemitek, és olyanok lesztek mint az Isten: jónak és gonosznak tudói” (1Móz 3:5).

Több mint kétszáz évvel ezelőtt Niccolò Machiavelli „A fejedelem” című könyvében hasonló gondolatot fogalmazott meg: „A cél szentesíti az eszközt”. E szerint az elv szerint a politikában bármilyen eszköz megengedett a kitűzött cél elérése érdekében, beleértve a csalárdságot, a hazugságot, a gátlástalanságot, az ördögi intrikákat, az áruást, a megvesztegetést, stb.

Az említett két állítás valójában nagy lépés az erkölcsatlenség veszélyes területe felé, divatos tannak számít a posztmodern korban, a társadalomtudósok körében is népszerű. Ott van például Durkheim szociológus, aki arról vált híressé, hogy elemezte a vallásosság és az öngyilkosságok közötti összefüggést, és különös érdeklődést tanúsított az anómia fogalma iránt. Állítása szerint az emberek statisztikai szempontból akkor kerülnek az anómia állapotába, amikor két normatív rendszer között tengődnek, s az egyik normatív rendszerben az alapvető értékek érvényüket veszítik, így azokat megszegik az emberek, míg a másik rendszerben még érvénybe se léptek ezek az alapvető szabályok.

Tudor Căţinean professzor szerint ez a két kifejezés – az „anómia” és az „erkölcsatlenség” (amoralitás) – öszszecseng, szolidáris kötelékben áll egymással, csak hogy

az anómiának szociológiai és jogi jelentősége van, miközben az erkölcsatlenség etikai, de főleg személyes jelentőséggel bír.²

Bármennyire is csábítóan hangzanának ezek az állítások egy spekulatív gondolkodású ember számára, akkor sem távolodnak el túlságosan a sáttani, földi alapjuktól.

Ezzel szemben azonban ott van annak a bibliai személyiségnek a nyilatkozata, akitől azt olvassuk, hogy „feljebb magasztaltaték... bölcsességgel a földön való minden királyoknál” (1Kir 10:23): „Az Úrnak félelme a gonosznak gyűlölése; a kevélységet és felfuvalkodást és a gonosz utat és az **álnok száját** gyűlölöm” (Péld 8:13; *szövegkiemelés a szerzőtől*).

Sőt, mi több, a bölcs még az álnok látszat ellen is figyelmeztet, noha kevésbé valószínű, hogy az ő idejében szóba került volna a fehér hazugság fogalma: „Gyönyörűséges az embernek az álnokságnak kenyere; de annakutána betelik az ő szája kavicsokkal” (Péld 20:17).

Nyilvánvaló, hogy az igazság-hazugság kétosztatúságot olyan dichotómia jellemzi, mint amilyen alapra az emberiség hajnalán felépültek a jó és a rossz, az élet és a halál lehetőségeinek párosításai. Ezt foglalja össze remekül Mózes: „Lám elődbe adtam ma néked az életet és a jót: a halált és a gonoszt” (5Móz 30:15).

Továbbá ugyanolyan egyértelmű az is, hogy az említett két kifejezés közötti bármilyen kiegyezésre tett próbálkozás nem csupán illuzorikus, hanem felettébb zavarokeltő. „Társadalmi szinten a fehér hazugságok ködként akadályoznak meg abban, hogy tisztán lássuk egymást.”³

Azoknak pedig, akik még mindig azzal áltatják magukat, hogy a fehér hazugságok valójában ártalmatlanok, vagy hosszú távon egyenesen jótékony hatásúak, azt javasoljuk, hogy szívleljék meg a próféta szavait: „Jaj azoknak, akik a gonoszt jónak mondják és a jót gonosznak; akik a sötétséget világossággá s a világosságot sötétséggé teszik, és teszik a keserűt édessé, s az édest keserűvé!” (Ézs 5:20).

AZ IGAZMONDÁS BÁTORSÁGA DAN CONSTANTINESCU

AZOKNAK PEDIG, AKIK MÉG MINDIG AZZAL ÁLTATJÁK MAGUKAT, HOGY A FEHÉR HAZUGSÁGOK VALÓJÁBAN ÁRTALMATLANOK, VAGY HOSSZÚ TÁVON EGYENESEN JÓTÉKONY HATÁSÚAK, AZT JAVASOLJUK, HOGY SZÍVLELJÉK MEG A PRÓFÉTA SZAVAIT: „JAJ AZOKNAK, AKIK A GONOSZT JÓNAK MONDJÁK, A JÓT PEDIG GONOSZNAK!”

Előnyök és következmények

A gazdasági szektorból átvett költség-hozam elv, amit egy bizonyos folyamat hatékonysági felméréseként alkalmaznak, a társadalmi térben is alkalmazást nyer az előnyök és a következmények mérlegelésében. Az alábbiakban mi is ezt fogjuk használni érvként a fehér hazugság gyakorlati hasztalanságát igazolandó.

A gyermeknevelés akár kiváló táptalaja is lehet ennek a fajta hazugságnak, legalábbis addig, amíg a gyermek még nem ér el egy bizonyos kort, és még nem képes értelmezni, valamint alkalmazni az igazságot, valahányszor szüksége van rá.⁴

A gyermek érzelmi állapotának megóvása; azon próbálkozás, amellyel bizonyos dolgokat igyekszünk megértetni vele anélkül, hogy feltárnánk számára a fájó igazságot (lásd: télapó, fogtündér); egy bonyolultabb helyzettel, csalódással vagy konfliktussal való szembesítés elkerülése; a később felmerülő kérdésektől és bonyolult válaszoktól való félelem; egy cél, amit mindenáron teljesíteni szeretnénk; a helyes döntésekre való bátorítás (az étkezés terén, de nem csak); a szülő-gyermek viszony fejlesztése és a szülőbe vetett bizalom megerősítése; a képzelőerő és a kreativitás serkentése; a gyermek különféle tevékenységekben való részvételre buzdítása; olyan elvárások támasztása vele szemben, amelyeknek örömmel felel meg – mind-mind érv a fehér hazugság alkalmazása mellett.

Csakhogy tanulmányok igazolják, hogy azok a szülők, akik akár még ezekkel az „apró” hazugságokkal is hazudnak gyermekeiknek, csupán azt érik el, hogy olyan serdülőkorúakat vagy felnőtteket nevelnek, akik a maguk során számos helyzetben hazudni fognak. A gyermekeknek mondott fehér hazugságok nem tesznek mást, mint igazolják, hogy hazudni helyes, miközben tudatában vagyunk annak, hogy a gyermekek utánózni fognak mindent, amit látnak és hallanak a szüleiktől.

Ráadásul a pozitív magatartásra való bátorításon túl a fehér hazugságok alkalmazása csapda: ha egy a gyermekre előnyös befolyást gyakorló „küldetés” teljesítését aprócska hazugsággal társítjuk, a gyermek a következő alkalommal újabb hazugságokra fog számítani, sőt még „jobbakra”, hogy elérhesse a szülő által elvárt teljesítményt.

Mi több, a gyermek már zsenge korban könnyen ráérezhet a szülő érzelmeire, és „kiszagolja” a fehér hazugságot, így hát jobb igazságot szólni, mint megvárni, hogy a gyermek fedezze fel a hazugságot.

Érdekes, hogy a fehér hazugság alkalmazása mellett szóló érvek túlmutatnak a gyermeknevelés keretén, s látszólag igazolást nyernek – például az emberi erőforrások menedzsmentje, a közkapcsolatok és a párkapcsolatok terén. Az alapgondolat minden esetben a kapcsolatok megmentése vagy legalább javítása. A kérdés azonban az, hogy vajon mennyire lehet hiteles egy hazugságra épülő kapcsolat? Hiszen a hazugság a párkap-

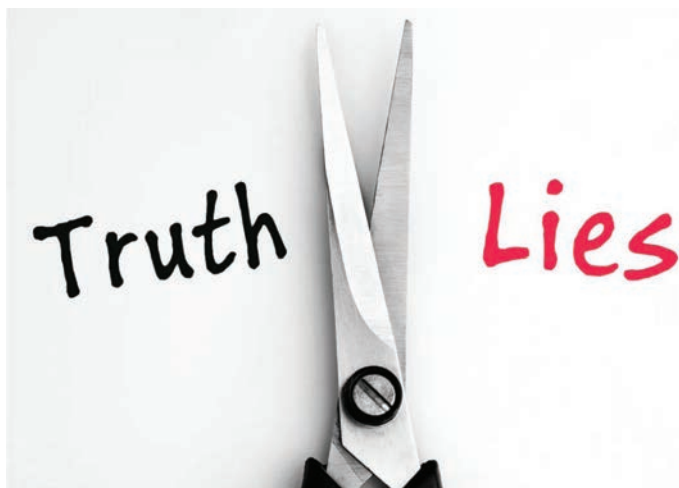
csolatban nemcsak a bizalmat teszi tönkre. Valójában még a legműködőképesebb párkapcsolatot is képes tönkretenni, mivel **egyetlen hazugság magát a kapcsolatot, a partnerek közti közelséget rontja meg.**

Mindezek mellett úgy tűnik, hogy a hazugságot a társadalom beépítette saját ármánykodásába. A Massachusetts Egyetem által végzett egyik tanulmány szerint a felnőttek 60%-a nem képes tízperces párbeszédet folytatni anélkül, hogy ne mondana legalább egy valótlan szót.⁵ Robert Feldman megfigyelte, hogy két, egymást alig ismerő személy átlagosan három hazugságot szól tíz perc alatt.⁶ Sőt: „Sokan éppen olyan mértékben érezzük magányosnak magunkat, amilyen mértékben hazudnak nekünk... Amikor a hazugságok megegyeznek az önmagunkról kialakított képpel (okosnak, hozzáértőnek, sikeres embernek képzeljük magukat), gyakran ösztönzést érzünk, hogy elhiggyük a hallott hazugságot.”

Tehát, több milliárd „ártatlan” hazugság építi fel a Feldman szerint „általánossá váló ámitás” körülményeit, mely keret kifejezetten befogadó a nagy hazugságokkal szemben. Nem csupán közmondások tanítanak arra, hogy a kis hazugságok bevonzzák a nagyobbakat, hanem pszichológiai tanulmányok is.

Egy másik negatív következmény a befolyás azon erejében rejlik, amellyel a legfehérebb hazugság is rendelkezhet, ami nem más, mint a meg nem érdemelt pozitív visszajelzés. Ha az embernek folyton azt mondják, hogy remekül néz ki, vagy hogy nagyon jó előadást tartott, ez rá fogja nyomni a bélyegét arra, ahogy önmagára tekint. Egy közepszerű személy számára a kudarc állandósulásának legbiztosabb receptje az, ha teljesen biztos a jónak vélt, de különben a valóság által egyáltalán nem igazolt tulajdonságok birtoklásában.⁷

Ha ez a valóság, akkor attól tartok, hogy a fehér hazugság mellett szóló bármely érv hasztalan. Hiszen már nem is fehér, hanem a legjobb esetben is csak szürke. Sőt, sötétszürke, ha a helyrehozhatatlan következményeket is figyelembe vesszük.

A hazugság tipológiája szemben az igazság egyediségével

Próbáltam rendszerezni a hazugságok különböző típusait, és rájöttem, hogy már egyetlen, magát „szabad enciklopédiának” nevező weboldal is képes egy egész tipológiásort felvonultatni az igazság elferdítésének módszereire.⁸

Ennek alapján a hazugság különböző variációinak első csoportjába a következők tartoznak:

- egyéni közönséges hazugság;
- egyéni politikai hazugság;
- kollektív hazugság;
- egyéni vagy kollektív gazdasági vonatkozású hazugság.

Ezek után elkülönülnek egymástól a társadalmi, tudományos és kulturális hazugságok.

Egy másik, valamelyest kvantitatív csoportosítás az alábbi sajátos kategóriákra mutat rá:

- nagy hazugság;
- blöff;
- nyílt hazugság;
- „lakáj” hazugság, amely egy párbeszéd lezárását szolgálja;
- kontextus vezérelte hazugság;
- takarékoskodás az igazsággal;
- sürgősségi hazugság;
- túlzás;
- tréfás hazugság;
- gyermekeknek mondott hazugság;
- elhallgatás általi hazugság;
- hazugság az üzleti életben;
- nemes hazugság;
- fehér hazugság;
- hamis eskü;
- eltúlzott reklám.

Maga Szent Ágostont is a „De Mendacio” (*A hazugságról*) című könyvében egyfajta súlyossági sorrend alapján nyolc kategóriába osztja a hazugságokat:

- hazugságok a vallásos szövegekben;
- hazugságok, amelyek mindenkit megsebeznek, és senkinek sem hoznak hasznot;
- hazugságok, amelyek mindenkit megsebeznek, de valakinek a hasznát szolgálják;
- hazugságok, amelyek azért hangzanak el, mert az illető szeret hazudni;
- hazugságok, amelyek azért hangzanak el, hogy „elegáns módon megfeleljenek mások elvárásainak”;
- hazugságok, amelyek senkit sem sebeznek meg, és valakinek a hasznára vannak;
- hazugságok, amelyek senkit sem sebeznek meg, és megmentik valakinek az életét;
- hazugságok, amelyek senkit sem sebeznek meg, és megmentik valakinek a „hírnevét”.

E felkavaró diverzitással ellentétben az igazságnak sokkal kevesebb számba vehető árnyalata van. Beszélhe-

tünk objektív és szubjektív, abszolút és relatív igazságról, és... nagyjából ennyi. Azért van ez így, mert az igazság több mint filozófiai kategória, és amint a különböző értelmezőszótárak leírják: az igazság több mint az objektív valóság hű visszatükrözése.

A Szentírás szerint az isteni Ige alapja az igazság (Zsolt 119:160); az igazság maga Isten Igéje (Jn 17:17); Isten Lelke (1Jn 5:6); az Ő Fia, hiszen maga Jézus mondja ezt önmagáról (Jn 14:6); Isten képmása (Ef 4:24); az istenség kifejeződése (Jn 8:40). Összefoglalva tehát: az Igazság maga Isten az Ő összes megnyilvánulási formájában.

És mivel egy az Isten (5Móz 6:4), csak azt a következtetést vonhatjuk le, hogy az Igazság is csak egy lehet.

A bűn hatezer éves romboló befolyása miatt csak hozzávetőleg tudjuk megérteni az igazságot a nem csupán történelmi, hanem társadalmi, kulturális, gazdasági, családi és más olyan korlátok miatt, amelyek hatása alatt él az ember.

Viszont – a kilátások tekintetében legalábbis – az igazság egyedisége egyfajta kényelmes valóság egy olyan korszakban, amelyben egyre nagyobb hiány mutatkozik a támpontok terén.

Láthattuk, hogy a fehér hazugság a számos módszer közül csupán az egyik módja az igazság elferdítésének. „Jelentéktelen” volta miatt próbálják igazolni az alkalmazását, noha a közvetlen vagy közvetett következmények csupán pontatlan mennyiségbeli felmérését teszik lehetővé, mivel látszólag ártalmatlan, és következetes bizonyítás hiányában nehéz meghatározni vélt jótékony hatásait.

Maradnak azonban az olyan megoldatlan problémák, mint a pszichológiai távolságtartás által bekövetkező elidegenedés, a bensőséges kapcsolatok leépülése, de főleg a leleplezéstől való félelem vagy szégyen.

Egyetlen megoldás létezik: el kell dönteni, hogy nem az ösztön vagy a többség által diktált módon járunk el, hanem egyedül az igazságot szóljuk, mivel János apostol is hangsúlyozza: „Az igazság szabadokká tesz titeket” (Jn 8:32). ■

Dr. Dan Constantinescu, teológus, a közgazdaságtudomány doktora

1. G. Volceanov, *Dicționar de argou al limbii române*, Editura Niculescu, 2007
2. <https://adevarul.ro/blogurile-adevarul/amoralitatea-amoralii-1627718.html>
3. Alina Kartman, *Anatomia unei patologii: minciuna*, <https://semeletimpului.ro/social/anatomia-unei-patologii-minciuna.html>
4. <https://www.ratb.ro/minciunile-albe-in-parenting-de-ce-le-folosim-si-ce-rol-mai-are-adevarul-si-onestitatea/>
5. <https://ro.cm-pontedabarca.pt/bugie-bianche-compulsive-e-patologice>
6. *Q and A with Robert Feldman*, www.robertfeldman.org
7. A. Kartman, *uo*.
8. <https://ro.wikipedia.org/wiki/Minciuna%C4%83#>

AZ ADVENTIST FRONTIER MISSIONS EUROPE KIKÉPZŐ KÖZPONTJÁNAK FELAVATÁSA

Kétezerhuszonnégyszer január 20-án, szombaton, a Kolozs megyei Felsőzsukon felavattuk az Adventist Frontier Missions Europe kiképző központját. Az új épület az AFM irodáiként és a világ különböző területein szolgálat végzésére vállalkozó misszionáriusok képzési központjaként fog működni. Az avatási ünnepségen jelen voltak az Inter-Európa Divízió, az Unió, a Munténiai- és az Észak-erdélyi Egyházterületek képviselői, valamint az ASI európai és németországi elnökei.

Norbert Zens testvér, az Inter-Európa Divízió kincstárnoka a megnyitó keretében tartott áhítaton arról beszélt, hogy a külmiszió miként segíti a helyi munkát, és kijelentéseit alátámasztandó utalt Ellen G. White egyik idézetére: „A belföldi hittérítés ágazatai akkor indulnak további fejlődésnek, amikor bőkezűbb, önfeláldozóbb lelkületet tanúsítunk a külföldi hittérítés felvirágoztatása iránt. Mert a hazai munka jóléte Istenen kívül nagyrészt a messzi országokban végzett evangéliumi tevékenység visszatükröződő hatásától függ. Az hozza érintkezésbe lelkünket a minden hatalom forrásával, ha cselekvőn igyekszünk ellátni Isten ügyének szükségleteit” (*Bizonyságtételek*, 6. köt., 27. o.).

Hát nem furcsa? A helyi munka sikere valójában attól függ, hogy mennyire tudunk összpontosítani a külmiszióra?

Barátaim, Isten útjai nem a mi útjaink, gondolataink nem a mi gondolataink. Miközben azokért munkálkodunk, akikhez még senki sem jutott el, az Úr meg fogja áldani szülőföldünket. Ha Istenre hagyatkozunk az apró dolgokban, Ő nagy dolgokat fog megvalósítani értünk. Amikor azt kérdezzük, hogy vajon hová vezet az Úr, Ő már részletesen ismeri a jövőt, és amikor szolgálatot vállalunk, Ő gondot visel rólunk úgy, ahogy erről a csodálatos helyről is gondoskodott, amely mostantól az AFM Europe székhelyeként és missziómunkásaink képzési központjaként fog működni.

Isten csodálatosan cselekedett annak érdekében, hogy mindez megvalósuljon, ezért hálát adunk a múltért, és türelmetlenül várjuk azt, amit a jövőre nézve számunkra tartogat.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik anyagilag és imáikkal támogatták ezt a projektet, melynek célja minél több európai misszionáriust kiküldeni a világ még lelki sötétségben élő területeire. ■

Diana Vasile, az AFM Europe elnöke

KÉT NŐ, KÉT TAPASZTALAT

Az első nő, akit megemlítek, oda ment, ahová nem lett volna szabad. Ő volt Éva, „minden élő anyja” (1Móz 3:20). Ádámhoz hasonlóan ő is a hatodik napon lett teremtve, és boldog, tökéletes élete volt Isten kertjében. Angyalok látogattak el hozzájuk, sőt maga Isten is, aminek köszönhetően közvetlen és akadálymentes közösségben lehettek Teremtőjükkel.

Egy napon Éva eltávolodott a férjétől, és miközben csodálta Éden szépségeit, hirtelen a kert közepén álló fa előtt találta magát. Nem az élet fája volt, amiről az életben maradáshoz enniük kellett. A kert összes fájáról ehetek, kivéve ezt az egyet, ahogy Isten is megparancsolta: „És parancsola az Úr Isten az embernek, mondván: A kert minden fájáról bátran egyél, de a jó és gonosz tudásának fájáról, arról ne egyél; mert amely napon ejéndel arról, bizony meghalsz” (1Móz 2:16-17).

Éva a tiltott fa előtt állt. Miközben nézte, egy hang kételyt hintett a szívébe: „Csakugyan azt mondta az Isten, hogy a kertnek egy fájáról se egyetek?” (1Móz 3:1).

Ki beszélt hozzá? A tiltott fa ágai között egy kígyó pihent. De nem a kígyó beszélt, mivel egyetlen állat sem tud beszélni. A teremtett lények közül csak az ember lett felruházva a beszéd ajándékával. Az állatok saját kommunikációs kódrendszerrel kaptak, de nem beszélnek, nem ejtenek ki érthető szavakat, nem tudnak gondolatokat, érzelmeket kifejezni úgy, hogy azokat az ember is megértse.

Akkor ki szólt? Ki állította azt, hogy az ember még akkor is örökké élhet, ha nem engedelmeskedik Istennek, és sosem fog meghalni? A Bibliából tudjuk, hogy ez az állítás hazugság volt. De ki mondta? Erre a kérdésre maga Jézus Krisztus válaszolt a vele vitatkozó embereknek: „Ti az ördög atyától valók vagytok, és a ti atyátok kívánságait akarjátok teljesíteni. Az emberölő volt kezdettől fogva, és nem állott meg az igazságban, mert nincsen őbenne igazság. Mikor hazugságot szól, a sajátjából szól; mert hazug és hazugság atyja” (Jn 8:44).

A kígyót valójában Sátán használta fel szócsökeként. Igazi kilétéről a következő szöveg rántja le a leplet: „És vetteték a nagy sárkány, ama régi kígyó, aki nevezetetik ördögnek és a Sátánnak, ki mind az egész föld kerekességét elhitheti, vetteték a földre, és az ő angyalai is ő vele levettetének” (Jel 12:9).

Az első nő szóba elegyedett Sátánnal, aki hazudott neki és elcsábította őt, ezért Éva áthágta Isten parancsolatát, majd a férjét is bűnre vitte. Így következett be

a bűnbeesés a maga összes velejáró nyomorúságával, amit már ismerünk, és amiben mindannyiunknak része van. Mindez egy olyan látogatásnak köszönhető, aminek nem kellett volna megtörténnie.

Most pedig gondolatok egy másik női személyre. Ő oda ment, ahová mennie kellett, olyan látogatást tett, aminek meg kellett történnie. Ez a nő a samáriai Sikár városában élt. A Jákob kutjához ment vízért (Jn 4:4-26). Ő sem tudta, hogy kivel fog találkozni, viszont az Éva által átélt tapasztalattal ellentétes élményben volt része. Találkozott személyes Megváltójával, a világ Megváltójával.

Jézus vizet kért tőle, mire ő elcsodálkozott. Hogyan kérhet vizet egy zsidó egy samáriaitól? Jézus beszélni kezdett arról az élő vízről, amit csak Ő adhat, és felfedte előtte messiási voltát. Elmondta neki és Sikár lakosainak, hogy Ő a világ Megváltója, akik el is ismerték: „Magunk hallottuk, és tudjuk, hogy bizonyosan ez a világ idvezítője, a Krisztus” (Jn 4:42).

Az első nő a tiltott fánál tett látogatásakor megtalálta azt, „akinek hatalma van a halálon, tudniillik az ördögöt” (Zsid 2:14). Találkozott a halállal, és a halálból részesült. Ő is és mi is.

A második nő a Jákob kutjánál tett látogatása alkalmával találkozott Azzal, Aki „az Út, az Igazság és az Élet” (Jn 14:6), „a Feltámadás és az Élet” (Jn 11:25). Ez a találkozás biztosította számára az életet.

Mi hová megyünk? Kihez járulunk, és mit eredményez ez számunkra? Válaszoljunk Jézus Krisztus meghívására: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és megterheltetek, és én megnyugosztalak titeket.” Nyugalmat ígér Róm 6:23 verse is: „Mert a bűn zsoldja halál; az Isten kegyelmi ajándéka pedig örök élet a mi Urunk Krisztus Jézusban.” Kérlek, figyeljétek meg, mit nyújt Sátán, és mit ajánl fel Krisztus!

Örök élet a mi Urunk Jézus Krisztusban! Halleluja! Amen! ■

SORSDÖNTŐ TALÁLKOZÁSOK STEFAN RADU

**A MÁSODIK NŐ A JÁKOB
KUTJÁNÁL TETT LÁTOGATÁSA
ALKALMÁVAL TALÁLKOZOTT
AZZAL, AKI „AZ ÚT, AZ IGAZSÁG
ÉS AZ ÉLET” (JN 11:25).**

Dr. Radu Ștefan, nyugdíjas lelképásztor,
a hittudományok doktora

ŐRSÉGVÁLTÁS AZ AUSZTRÁLIAI SHERWOOD GYÜLEKEZETBEN

Istennek az volt a terve, hogy 2024. január 27-én az ausztráliai Brisbane város Sherwood nevű adventista gyülekezetének életében egy újabb történelmi eseményére kerüljön sor. A gyülekezet lelkipásztora, Emanuel Pițurlea átadta a stafétabotot az új szolgálattevőnek, Cosmin Dan Marica lelkipásztornak. Mint ahogy személyes téren is több szakasza van az életünknek, és különféle eseményeket élünk át, hasonlóképpen a közösségi életnek is megvannak a maga megismételhetetlen, egyedi pillanatai. Ebből az alkalomból mi, a gyülekezet tagjai és meghívottaink visszaemlékeztünk azokra a csodálatos tapasztalatokra, áldásokra és próbatételekre, amelyeket a múltban Isten kegyelméből átélhettünk.

Szoktuk mondani, hogy Brisbane Sherwood negyede Romániához képest a „világ végén” van, de mi, román ajkú adventisták szombatról szombatra ezen a helyen gyűlünk össze, hogy imádkozzunk, tanuljunk, közösséget építsünk és dicsőítsük a Megváltót. A gyülekezetet Ștefan Radu lelkipásztor alapította, utána pedig Liviu Manea, Ionel Axinte és Emanuel Pițurlea lelkipásztorok szolgálták. Krisztus munkásai román nyelven prédikálták az evangéliumot, és az itt élő román származású személyek számára istentiszteleti programokat és keresztségeket szerveztek. A Szentlélek munkájának köszönhetően ebben a gyülekezetben jellemek csiszolódtak, hogy mindannyian polgártársaivá válhassunk a szenteknek és cselédeivé az Istennek.

Nagyra értékeljük Pițurlea lelkipásztor 22 éven át tartó szolgálatát, azonban az idő és a hely szűke nem tette lehetővé, hogy a vele és családjával töltött időszakban szerzett összes lelki tapasztalatról megemlékezzünk. Kiemeltük a lelkészünknek a gyülekezeti tagok, betegek és idős személyek, valamint a más vallású román közösségekhez tartozók otthonában tett látogatásait. Megemlékeztünk egykori pásztorunk különböző ügyosztályok – Tábita, ADRA – keretében végzett szolgálatáról, valamint a román nyelvű helyi rádióadóban készült műsorairól. Emanuel Pițurlea lelkipásztor hűségese szolgálatáért – amelyek minden bizonnyal fel vannak jegyezve a mennyei könyvekben – mi, jelenlévők hálát adtunk Istennek.

Izrael népéhez hasonlóan „emlékoszlopot” állítottunk, és mint elődeink, teljes hittel kijelentettük: „Ében-Háézer... Mind eddig megsegített minket az Úr!” (1Sám 7:12). Hisszük, hogy az életben szükség

van ilyen „Ében-Háézerekre”, melyek során hálát adhatunk Isten gondviseléséért, és kifejezhetjük Tőle való teljes függőségünket.

Az új lelkipásztort, Cosmin Dan Marica testvért lelkesedéssel, az új közösségi és lelki növekedés reménységével fogadta a gyülekezet. Elhangzottak Isten Józsuének mondott bátorító szavai: „Csak légy bátor és igen erős, hogy vigyázz, és mindent ama törvény szerint cselekedjél!” (Józ 1:7). A biztatást egy plakettre vésve adtuk át az új lelkésznek, mintegy emlékeztetve arra, hogy Isten hívta el őt, és támogatja a szolgálatában. A bátorítás részeként elhangzott a 8. vers is: „El ne távozzék e törvénynek könyve a te szádtól!”, majd Dániel 12:3 verse: „Az értelmesek pedig fénylenek, mint az égnek fényessége; és akik sokakat az igazságra visznek, miként a csillagok örökkön örökké.”

Hisszük, hogy az eseményt és az elhangzott bátorító, felemelő szavakat a Szentlélek minden jelenlevő szívébe bevészte. Az ünnepség végén Liviu Manea nyugdíjas lelkipásztor – aki teljes odaadással szolgált és szolgálja jelenleg is a gyülekezetet – köszönetet mondott Istennek Pițurlea testvér munkásságáért, és áldást kért Marica lelkipásztor szolgálatára. A déli órában egy közös ebéden vehettünk részt, amit a diakónia szervezett a helyi tagság támogatásával. A rendezvényért, valamint Brisbane románnyelvű hetednapi adventista gyülekezetéért egyedül Istené a dicsőség! Ámen! ■

A Romániában és a világ minden táján élő román testvérek, valamint az *Adventszemle* olvasói számára lejegyezte hittestvéretek, **Neculai Dăscălița**, a gyülekezet presbitere

A TEVE ÉS A TŰ FOKA

Kicsoda üdvözülhet tehát?

A Bibliában van néhány radikális állítás, ami egyetlen nemzedék tetszését sem nyerte el. A vágyvezérelt igemagyarázatnak az a szándéka, hogy a valós élethez vagy általunk kényelmesebbnek ítélt gyakorlathoz idomítsa az Írás kijelentéseit. Ilyen a teve esete a tű fokával. Amennyiben a teve nem mehet át a tű fokán, a gazdagoknak valóban lehetetlen az üdvösség. A példázat annyira markáns, hogy a szinoptikusok közül senki nem hagyta ki. Nézzük meg a szakaszt Lukács leírása alapján:

„Kisgyermeket is vittek hozzá, hogy megérintse őket. Amikor a tanítványok ezt meglátták, rájuk szóltak, Jézus azonban magához hívta őket, és így szólt: Engedjétek hozzám jönni a kisgyermeket, és ne akadályozzátok őket, mert ilyeneké az Isten országa. Bizony mondom nektek, aki nem úgy fogadja az Isten országát, mint egy kisgyermek, semmiképpen nem megy be abba. Akkor egy előkelő ember megkérdezte tőle: Jó Mester, mit tegyek, hogy elnyerjem az örök életet? Jézus ezt válaszolta neki: Miért mondasz engem jónak? Senki sem jó az egy Istenen kívül. A parancsolatok tudod: »Ne paráználkodj, ne ölj, ne lopj, ne tanúskodj hamisan, tiszteld apádat és anyádat!« Ő pedig így szólt: Mindezeket megtartottam ifúságomtól fogva. Amikor Jézus ezt hallotta, így szólt hozzá: Még egy fogyatkozásod van: add el minden vagyonedat, oszd szét a szegényeknek, és kincsed lesz a mennyben, aztán jöjj, és kövess engem! Az pedig, mikor ezt meghallotta, nagyon elszomorodott, mert igen gazdag volt. Jézus ezt látva, így szólt: Milyen nehezen mennek be a gazdagok az Isten országába! Könnyebb a tevének a tű fokán átmenni, mint a gazdagnak az Isten országába bejutni. Akik pedig ezt hallották, megkérdezték: Akkor ki üdvözülhet? Ő így felelt: Ami lehetetlen az embereknek, az Istennek lehetséges” (Lk 18:15-27).

Első olvasatra is kitűnik a tevének és a tű fokának furcsa hasonlata, ami hatalmas teljesítményre utal. A XXI. század bibliaolvasó emberét nem rettentik el az extrém tettek, sőt rajong értük. 1955. augusztus 27-én adták ki először a Guinness rekordok könyvét, és azóta évről-évre emberek ezrei próbálják megdönteni a „legek” csúcsait. A könyv összeállítói igyekeznek csak hitelesített rekordokról beszámolni, de úgy tűnik, a versenynek nincs vége, egyre több kísérlet szü-

letik, amellyel az emberi teljesítőképesség határait próbálják tágitani.

A kimagasló teljesítmény kiáltja az emberek csodálatát, hírnevet vagy ismertséget eredményez, ami növelheti a követők számát, illetve anyagi haszonnal járhat. Minden évben megválasztják a világ szépét (1951 óta), akinek a legszebb, legokosabb és legintelligensebb női személynek kell lennie. Ettől objektívebb elismerést jelent a Nobel-díj, amit 1895-ben született végakarát szerint minden évben megítélnék a legjelentősebb tudományos felfedezésért vagy irodalmi műért. A sportteljesítményeket az olimpiákon díjazták. A versenyeket mindenki szereti, ha másért nem, csodálni azokat, akik elérik azt, amiről álmodni sem érdemes.

A Biblia szerint a legnagyobb csúcs az örök élet. Sok mindent tehetünk az egészségünkért, amivel akár tíz évvel is meghosszabbíthatjuk földi életünket. Nagy értéknek tartjuk a plusz évtizedet, mert ennyivel lehetünk több ideig mások hasznára, illetve ennyivel kevesebbet szorulunk mások gondoskodására. Megéri egészségesen élni, mert az a plusz tíz év nem kevés.

Ebben az igeszakaszban ennél többről van szó, az örök élet elnyeréséről, mintha egy verseny jutalma lenne. Mindhárom evangéliumban a kérdés erőfeszítést, vizsgát, extrém teljesítményt feltételez, aminek jutalma az örök élet.

Az örök élet teljesítmény-jutalomként való megélése a kereszténység régi betegsége, sőt már a zsidóság kihívása volt. Ószövetségi szemlélet alapján egy darabig az volt az elterjedt nézet, hogy az örök élet Isten választott népének jár. A zsidó irányzatok később azt terjesztették el, hogy nem jár alanyi jogon, egyéni teljesítmény kell hozzá. Ebben a bizonytalanságban megy a gazdag fiatal Jézushoz, hogy biztos helyről tudja meg, mi az az egyéni csúcs, amivel a szükséges teljesítményt hozzá tudja tenni a kiválasztottság elő-

LEHETETLEN VÁLLALKOZÁS? ÓSZ-FARKAS ERNŐ

„MILYEN NEHEZEN MENNEK BE A GAZDAGOK AZ ISTEN ORSZÁGÁBA! KÖNNYEBB A TEVÉNEK A TŰ FOKÁN ÁTMENNI, MINT A GAZDAGNAK AZ ISTEN ORSZÁGÁBA BEJUTNI. AKIK PEDIG EZT HALLOTTÁK, MEGKÉRDEZTÉK: AKKOR KI ÜDVÖZÜLHET? Ő ÍGY FELELT: AMI LEHETETLEN AZ EMBEREKNEK, AZ ISTENNEK LEHETSÉGES” (LK 18:24-27).

jogaihoz. Biztosra ment, akarta az örök életet, tenni is kívánt érte, és a legjobb forrásból érdeklődött. Sok keresztény fele ennyi érdeklődést sem mutat az örök sorsa iránt.

Maga a kérdésfelvetés leleplezi a mögötte lévő teológiai látást: milyen érdemet kell szerezni, hogy az örök élet nevű Nobel-díjat nekem ítélje a mennyei kúrárium?

Jézus válasza alátámasztja a kérdés mögötti gondolatsort: Szerezd meg az igazságot a törvény megtartásával! Jézusnak igaza van, mert a törvény megtartása valóban igazságot jelentene. Érdekes, hogy csak a második kőtábla törvényei kerülnek említésre a példák felsorolásánál, amit a „szerezd felebarátodat” összegzés zár. Az első kőtábla Isten szeretetéről szól, amit könnyebb kirakatban tartani, a második kőtábla viszont kézzel fogható konkrétumokat tartalmaz, amiket nem elég csupán szájjal megvallani.

A felsorolásra nagy magabiztossággal válaszol: „Gyermekségem óta megtartottam!”, de vajon igazat mondott-e? Valóban sikerült-e neki a cselekedetekből megszereznie az igazságot? Igen – mondja, ezzel rendben vagyok. Jézus nem vitatkozik velem, hanem egy lakmusz-tesztet javasol. A lakmusz egy kémhatást jelző papírcsík. Ha előttünk van egy átlátszó oldat, nem látjuk, hogy savas-e vagy lúgos, vagyis nem ismerjük a pH-értékét. Könnyen rá lehet mondani: Savasnak látom, híg oldat, nem fogja a bőromet bántani. Egy vegyésznek azonban ennyi nem elég, ha szeretne megbizonyosodni, elvégzi a tesztet. Ha a lakmusz-papírcsík piros lesz, az oldat savas, és kék színű, ha lúgos. A színek árnyalatai a savasság vagy a lúgosság erősségét is megmutatják.

Jézus azt mondja, rendben, te úgy látod, hogy a törvényt megtartod, de tegyünk egy lakmusz-próbát! Add el a vagyonodat és oszd szét! Ez a parancs nincs benne a törvényben, csak kideríti, mi van a szívében. Megmutatja, hogy eszközként tekint-e a javaira, vagy már hozzá nőtt a szíve. A második kőtáblán olyan parancsolatok vannak, mint például „Ne kívánd!”, már pedig a vagyonnak az a része, ami nem az életszükségleteinkre való, valójában másé, csak nálunk van letétben; illetve a „Szeresd felebarátodat!”, ami a második kőtábla ér-

telme, annyit jelent, mint szolgálni az embertársakat azzal, amit Isten ajándékba adott. Könnyű azt állítani: Hiszek, Uram!, de mit mond a lakmusz? Isten szerint az anyagi javakhoz való viszony az egyik ilyen tesztcsík. Megmutatja, hogy mi van a szívben. Mintha ezt kérdezné: Milyen könnyen adsz belőle, milyen könnyen adod vissza Isten részét? Jobban esik magadra költeni? Akkor gondolkozz el!

Akinek nem Isten az Istene, annak az üdvösség nehéz. Mennyire nehéz? Mint a tevének átmenni a tű fókán.

Sok kísérlet volt az idők során megmagyarázni ezt a hasonlatot, amivel próbálták a kijelentés élet elvenni. Egyik hipotézis szerint a kézirat másoló elírták a Jézus által használt kifejezést. Nem kamelos (teve), hanem kamilos (hajókötél) szerepelhetett Jézus beszédében. A hajókötél valóban karcsúbb, mint egy teve, de ugyanúgy nem fér át a tű fókán.

A második kísérlet a „kapu-mítosz” néven elhíresült magyarázat. A feltételezés szerint Jeruzsálemben volt egy szűk, „Tű foka” nevet viselő kapu, amit nyitva hagytak a nagy kapuk bezárása után is. A vándorok ezen beléphettek, de a felmálházott teve nem fért át, ugyanakkor, ha minden terhet levettek róla, és térdre ereszkedett, átjutott rajta. Ez a hipotézis feloldja a lehetlent.

A magyarázat eredete visszanyúlik az ókorba. Először Aquinói Tamás a „Catena aurea” című művében olvasható, amely latin és görög egyházatyáktól származó magyarázatokat és glosszákat tartalmazó gyűjtemény. Az egyik idézett névtelen glossza Máté 19:24 magyarázatoként Canterburyi Szent Anzelmnek tulajdonítható. Szó szerint ezt tartalmazza: „Volt egy bizonyos kapu Jeruzsálemben, amelyet a Tű fókának neveztek, és ezen keresztül egy teve csak hajlott térdén,

terhet lerakva mehetett át.” Ha a glossza szerzőjének beazonosítása helyes, akkor a XI-XII. századi forrásig tudunk visszamenni a kapu-mítosz eredetének kutatásában. Korábbi biblián kívüli forrás nem ismert, ilyen nevű kapura nincs semmilyen bizonyíték. Ezzel szemben a Talmud ismeri a szólást, de elefánt változattal. A Koránban is előfordul az idézet, ahol a Talmud értelmezésével összhangban a lehetetlen vállalkozás szinonimájaként szerepel.

Milyen lenne a tevék újévi fogadalma? Januárban összebeszélnek, és elhatározzák, hogy év végéig beneveznek a karcsúsági szépségversenybe. Most még mindkét púp a hátukon tetemes zsírmennyiséget tartalmaz, de majd ledolgozzák annyira, hogy átférjenek a tú fokán. A tevék egyébként logikusan gondolkodnak: a zsírok lebontásakor a szervezetben kémiai úton víz, úgynevezett anyagcserevíz is keletkezik. Egy kiló zsírból csaknem másfél liternyi vizet nyerhet a szervezet, ezért bírják olyan jól a sivatagban. Akár egy hétnél is tovább képesek életben maradni a tikkasztó hőségben anélkül, hogy egy csepp vizet is innának. Logikus gondolat lehet, hogy sok sivatagi túra következtében a púpban lévő zsírszövetek lebomlanak. Ezzel együtt a tevék újévi fogadalmából nem lesz semmi, mert ennyi zsírt nem bonthat le a szervezetük.

A tanítványok jól értették, hogy a hasonlat nemcsak a gazdagokra vonatkozik, amikor feltört belőlük a kétségbeesett kérdés: „Kicsoda üdvözülhet tehát?” Nehéz kihívás az üdvösség, ha a lakmusz-teszt mindenkinél kimutatja, hogy a „Megtartom a parancsolatokat” mögött idegen istenek, kívánságok vannak, tökéletesnek látszó cselekedetek mögött rejtett indítékok, amivel magunk sem akarunk szembenézni.

Jézus válasza megerősíti a tanítványok félelmét: embernek lehetetlen. Mi lehetetlen? Teljesítménnyel jogot szerezni az örök életre; megoldani, kiengedelmeskedni, kiizzadni az örök életet. Lehetetlen, mert a legfehérebb ruhánk is szennyes Isten lakmuspapíra előtt (Ézs 64:5).

Jézus nem áll meg itt, hanem felidézi az Ószövetség jól ismert mondatát: „Ami az embernél lehetetlen, az Istennél lehetséges” (1Móz 18:14; Jób 42:2; Zak 8:6).

Van-e másik út? Mi ez a lehetetlenből készült lehetséges út?

A válasz az igeszakasz első részében keresendő, amit nem szoktunk összekötni a gazdag ifjú történetével, annak ellenére, hogy egységet alkotnak.

„Jézus azonban magához hívta őket, és így szólt: Engedjétek hozzám jönni a kisgyermekeket, és ne akadályozzátok őket, mert ilyeneké az Isten országa. Bizony mondom nektek, aki nem úgy fogadja az Isten országát, mint egy kisgyermek, semmiképpen nem megy be abba” (16-17. v.).

Melyik gyermeknek jutna eszébe ezt mondani: Anya, kérek ételt, szállást és fűtést mára, mert megoldoztam érte, megkerestem az árát! A munkámmal megtermeltem a családi költségvetés rám eső részét. Milyen szülő lenne az, aki a tengerparti nyaralás előtt azt mondja óvodás korú gyermekeinek: Akkor jöhettek velünk, ha megkeresitek rá a pénzt, mert sokba kerültek! A gyermeknek eszébe sem jut fizetni a szülői ház „szolgáltatásaiért”, mert bízik a szüleinek. Elfogadja, amit kap, benne él kérdések és kételyek nélkül. Az igaz, hogy vannak tékozló fiúk is, akik visszaélnek a helyzettel, de attól még a szülő szülő marad, és elébe fut, ha a gyermek hazajön.

Ezért mondja Jézus: „Aki nem úgy fogadja az Isten országát, mint egy kisgyermek, semmiképpen nem megy be abba”. Az örök életet megvenni, megfizetni, teljesítménnyel, engedelmességgel megnyerni lehetetlen. Az örök élet viszont lehetséges Istennél, mert ajándékba adja a gyermekeinek. A gyermekek soha nem kérdőjelezzik meg a szülők ajándékát, és soha nem akarják kifizetni az ételt és a szállást. Isten gyermekei viszont sokszor megpróbálják. Az evangélium gyermeki értelmezésétől mindig megijedünk: mi lesz akkor a törvénnyel? Nem kell aggódni miatta. A megtért tékozló fiú értékelte a kegyelmet, és másodszor nem szökött meg. Zákheus is átment a tú fokán, amikor megtért és azt mondta: Mindenkinre visszaadom, amit elvettem, mégpedig 400%-os kamattal! Igen, lehetséges az üdvösség, aminek azonnali földi, életmódban látható következményei vannak. Isten átalakítja azok szívét, akik elfogadják a vele való közösséget, a kegyelmet és az üdvösséget. Ami embereknél lehetetlen, az Istennél lehetséges.

Lehet, hogy ebben a teljesítményt bálványozó világban, ami a teológiánkra is nagy hatással van, újra fel kell fedoznünk elődeink felismerését, amit Ellen Gould White a Szemelvények 363. oldalán a következőképpen fogalmaz meg. „Aki elfogadja Krisztust, ezt mondhatja: Érdemeibe vetett hit által szabad vagyok a törvény kárhóztatásától. Igazságának ruháiba öltöttem engem, ami a törvény minden előírására feleletet jelent. Tökéletes vagyok az örök igazságot hordozó Krisztusban. Ő Isten elé állít engem abban a folt nélküli ruhában, **amiben emberi szövésnek nyoma sincs. Minden Krisztustól van,** és minden dicsőség az Isten Bárányát illeti, aki elveszi a világ bűneit.”

Mi ez, ha nem az a csoda, amikor valaki a tevét állítja a tú fokán? ■

„AKI ELFOGADJA KRISZTUST, EZT MONDhatja: ÉRDEMEIBE VETETT HIT ÁLTAL SZABAD VAGYOK A TÖRVÉNY KÁRHOZTATÁSÁTÓL. IGAZSÁGÁNAK RUHÁIBA ÖLTÖZTETTEM ENGEM, AMI A TÖRVÉNY MINDEN ELŐÍRÁSÁRA FELELETET JELENT. TÖKÉLETES VAGYOK AZ ÖRÖK IGAZSÁGOT HORDOZÓ KRISZTUSBAN” (ELLEN G. WHITE).

Dr. **Ősz-Farkas Ernő**, lelkipásztor,
a péceli Adventista Teológiai Főiskola tanára

AZ ERŐ FORRÁSAI A SIRALOM VÖLGYÉBEN

A forrás jelképes értelmezése

A forrás nem csupán természetes vízelőhely, mivel a benne rejlő jelkép gazdag üzenete által minden időben költőket, festőművészeket, zeneszerzőket és prófétákat ihletett meg. Mi is jelképezhetné jobban az emberiség történelmének makulátlan kezdetét, mint a forrás? Mi szemléltethetné megfelelőbben és szuggesztívebben a földi gravitáció erejének legyőzését, mint a forrás, amely diadalmasan tör fel a mélyből, még ha útjában meg is kell küzdenie megannyi akadállyal: kövekkel, sziklával? Noha gyengének tűnik, addig küzd, míg felszínre jut. Mi jelképezhetné talán jobban az őszinteség tisztaságát, ha nem a forrás, amely nem fél az alapos vizsgálattól, és attól, hogy aki fölé hajol, meglátja benne visszatükröződni a saját képességét? A forrásnak nincs rejtegetni valója. Szemléltethetjük-e szebben az érdektelen, fáradhatatlan önzetlenséget, mint a forrásról beszélve, amely szüntelenül csak nyújt, és semmit sem kér cserébe?

Mi mutathatná be talán jobban azt a változást előidéző hatást, amit ez az önzetlenség eredményez, ha nem a forrás, amely odaadása révén jótékonyan hat a környezetére, gyógyulást, életet és színt kölcsönözve mindennek maga körül? Még szerény „éneke”, halk csörgedezése is békét és enyhülést hoz az emberi szívbe, lélekbe. Aki iszik a vízből, minden bizonnyal később is visszatér hozzá. Mi beszélhetne ékesszólóbban és meggyőzőbben az alázat és az egyszerűség erényének magasatos voltáról, ha nem a forrás, amelynek vize mindig a völgy felé csörgedez? És mi igazolhatná helytállóbban a bibliai elvet, miszerint „aki magát megalázza, felmagasztaltatik”? Habár a forrásvíz mindig az alacsonyabban fekvő területek felé folyik, mégis értékes, hiszen a víz maga az élet, és ha még a tisztaságát is megőrzi, akkor paloták asztalaira, királyok aranyserlegébe is kerülhet. Ezért tehát nem lepődünk meg azon, hogy a Bibliában, a Könyvek Könyvében, mely maga is mennyei forrás, számos közvetlen, de főleg jelképes utalást találunk a forrásra vonatkozóan.

„Az erő forrásai a siralom völgyében” főcím alatt és a 84. zsoltár szavaiból ihletődve egy bibliai utazást teszünk, és sorra megállunk az Isten által felkínált erő forrásainál. Figyeljük meg, hogy e két elem társítása – az erő forrása és a siralom völgye – az erő és a gyengeség (az emberi tehetetlenség és csüggedés) közötti kontrasztot tükrözi, ugyanakkor főleg az egymást kiegészítő viszonyt, ami abból áll, hogy a felkínált isteni erő képes hatástalanítani az emberi csüggedést.

Meg fogjuk állapítani, hogy a hegyi forrásokhoz hasonlóan az isteni erő forrásai még a „siralom völgyének” legkomorabb tájain is pozitív változást idézhetnek elő, képesek letörölni a könnyeket, és a végső győzelemre vezetnek, ahogy a zsoltáros is megénekelte:

„Boldog ember az, akinek te vagy erőssége, s a te ösvényeid vannak szívében. Átmenvén a Siralom völgyén, forrássá teszik azt; bizony áldással borítja el korai eső. Erőről erőre jutnak, míg megjelennek Isten előtt a Sionon” (Zsolt 84:6-8).

Sok más igeszakaszhoz hasonlóan ez a zsoltár is azt mutatja, hogy a Biblia nem kerüli meg, és nem is szépítgeti a konkrét valóságot. A bűn megjelenése nyomán immár az élet részévé vált az is, amit a zsoltáros metaforikusan a „siralom völgyének”, a 23. zsoltárban pedig „a halál árnyéka völgyének” nevez. Jelképes utalás ez azokra a szenvedésekre és fájdalmakra, amelyekkel szembesülünk az életben, mély „szakadékok” és „völgyek”, amelyek életünk domborzatát formálják. Ezzel szemben Isten Igéje megoldásokat kínál, biztosít, hogy még az ilyen völgyeken is át tudjunk jutni. Ezeket az isteni megoldásokat nevezzük a jelen pillanatban is rendelkezésünkre álló „erő forrásainak”.

A zsoltárban megemlített személyek különleges képességei nem csupán abban rejlenek, hogy képesek átjutni a „siralom völgyén”, hanem abban, hogy ott, a „siralom völgyében”, ahol mások csődöt mondanak vagy elbuknak, nekik az ellenkezőjét sikerül megvalósítaniuk. Az erő folyamatos gyarapodását tapasztalhatják meg: „erőről erőre jutnak”. A hátrányos körülmények ellenére felfelé ívelő lelki útvonalon haladnak. Nem lefelé, a magány, a csüggedés, a depresszió homálya felé, hanem fölfelé, hiszen végül „megjelennek Isten előtt a Sionon”. Íme, a végső győzelem, az üdvösség, a minden keresztény által áhított siker profetikus szemléltetése.

Sikerük kulcsa nem különleges képességeikben, mások fölött álló személyes erejükben rejlik, hanem elsősorban abban, hogy miként használják fel a rendelkezésükre álló erőt. A zsoltáros megjegyzi, hogy ezeknek az embereknek Isten az erőssége. Ebből azt kell megértenünk, hogy nem egyedül próbálnak szembeszállni a nehézségekkel, bajokkal, hanem hogy az általuk birtokolt (kisebb vagy nagyobb) erővel Istenbe, a végtelen erő Forrásába kapaszkodnak, és úgy lépnek a „siralom völgyének” harcmezéjére. Ezért szívük már a kezdetektől bízik a sikerben, hiszen a bizalmunk nem saját erejükre, hanem Istenre épül.

E hívők második megvalósítása abban rejlik, hogy „átmenvén a siralom völgyén, forrássá tesz az”. Felismerik, hogy a szenvedések kietlen völgyében az erő olyan forrásai rejlenek, amelyeket mások alábecsülnek, vagy egyszerűen észre sem vesznek. Éppen ezért nem csökken az erejük, amint az várható lenne, hanem az Istentől való függőségük által kivívott győzelmeik során növekszik, s így akadályt akadály után legyőzve jutnak el a végső győzelemig.

Kánaán határán, ahol Izraelre a vidék erős népeivel való küzdelem várt, Mózes az egyik utolsó

beszédében feltárta előttük, hogy mit fog tenni értük Isten:

„Az Úr, a ti Istenetek, aki előttetek megy, ő hadakozik ti éretetek mind aszerint, amint cselekedett vala veletek Egyiptomban a ti szemeitek előtt” (5Móz 1:30).

Mózes szavai rámutattak, hogy az isteni támogatás nem csupán egy jövőbeli, elméleti eshetőség, hanem a múlt tapasztalatain alapszik, azon, amit az Egyiptomból való szabadulás és az azt követő 40 évnyi vándorlás alatt láttak és átéltek.

Isten jövőre vonatkozó ígéretei – mint ahogy a múltbeli tapasztalatok is – az erő csodálatos forrásai minden ember számára.

Az erő forrásai Hágár siralomvölgyében

Az első forrásra vonatkozó bibliai utalás:

„És találá őt az Úrnak angyala egy forrásnál a pusztában, annál a forrásnál, amely a Súrba menő úton van. És monda: Hágár, Szárai szolgálója! Honnan jössz és hová mégy? És az monda: Az én asszonyomnak, Szárainak színe elől futok én... És nevezé Hágár az Úrnak nevét, aki övele szólott vala: Te vagy a látomás Istene. Mert monda: Avagy nem e helyen látam a látomás után? Annakokáért nevezé azt a forrást Lakhai Rói forrásának; ott van Kádes és Béred között” (1Móz 16:7-8, 13-14).

Ez az igeszakasz tulajdonképpen az Ábrahám felesége, Sára elől menekülő Hágár „siralomvölgyéről” szóló leírás, ami végül az „erő forrásáról” szóló beszámolóvá lép elő. A csoda abban rejlik, hogy megjelenik az Úr Angyala (az Ótestamentum ezt a megnevezést használja az Úr Jézusra vonatkozóan). Hágár számára az erő igazi forrása nem a pusztai vízforrás volt, amely mellett megpihent, hanem az Úr szeretetteljes érdeklődése, amelyet egy szolgálónő és annak nehézségei iránt tanúsított, valamint a tanács, amivel kimozdította őt a holtpontról. Következésképpen ez a nő örök érvényű dolgot tesz, és az addig névtelen pusztai forrásnak nevet ad: „Lakhai Rói” (az élő Isten forrása, Aki lát engem).

A Bibliában az első forrásra történő utalás e név által kapja az „erő forrása” jelentést a „siralom völgyében”, amelyben az emberiség tengődik. Milyen értékes és bátorító ennek az igeszakasznak

**KIAPADHATATLAN
FORRÁSOK
EMILIAN
NICULESCU**

az üzenete: Isten mindent lát, függetlenül attól, hogy hol és milyen körülmények közt találtatunk, ugyanakkor figyelemreméltó az is, hogy ezt a tapasztalatot egy szolgálonő, vagyis a társadalmi rangsor alacsonyabb szintjén álló személy éli át. Nem csak Ábrahám pátriárka állt Isten figyelmének középpontjában, hanem ez a jelentéktelen egyiptomi szolgálónő is.

Ha valaki ehhez hasonló siralomvölgybe kerül, nem kell a „Kádes és Béréd” közt található forrást keresnie. Teljes bizonyossággal kijelenthetjük, hogy akiről ennek a forrásnak a neve bizonyosságot tesz, az ma is él és lát bennünket!

A Hágárról szóló bibliai beszámolóban azonban nincs vége. Ismáel arrogáns, becsmérő magatartást tanúsított a testvérével, Izsákkal szemben, ezért Hágár és fia eltávolítása Ábrahám otthonából elkerülhetetlenné vált. Napjainkban is dúl ez a több évezredes viszály a két nemzet, Izsák és Ismáel leszármazottai között. Ábrahám megfogadja Isten tanácsát: Hágárnak és Ismáelnek távoznia kell.

„Felkele azért Ábrahám jó reggel, és vőn kenyeret és egy tömlő vizet, és adá Hágárnak, és feltevé azt és a gyermeket annak vállára, és elbocsátá. Az pedig elméne, és bujdosék a Beérseba pusztájában. Hogy elfogyott a víz a tömlőből, letevé a gyermeket egy bokor alá. És elméne és leüle által ellenébe mintegy nyíllövésnyi távolságra; mert azt mondja vala: Ne lássam, mikor a gyermek meghal. Leüle tehát által ellenébe, és fölemelé szavát és síra. Meghallá pedig Isten a gyermeknek szavát, és kiálta az Isten angyala az égből Hágárnak, és monda néki: Mi lelt téged, Hágár? Ne félj, mert az Isten meghallotta a gyermeknek szavát ott, ahol van! Kelj fel, vedd fel a gyermeket, és viseld gondját, mert nagy néppé teszem őt! És megnyitá Isten az ő szemeit, és látta egy vízforrást, oda méne azért, és megtölté a tömlőt vízzel, és inni ada a gyermeknek” (1Móz 21:14-19).

A leírás egyfajta tömör bemutatása annak a tapasztalatnak, amely két különálló területen zajlik: egy sötét és egy napos oldalon. Az olvasónak alkalma adódik átérezni a szavak mögött rejlő szenvedés, fájdalom és tehetetlenség mélységeit. Aztán amikor már minden elveszettnek tűnik, a siralom völgyében megjelenik a reménység – az erő és a szabadulás forrása.

Hágár újra ott találja magát a siralom völgyében, amely bonyolultabb, mélyebb, sötétebb, fé-

lelmetesebb, mint a korábbi. Csakhogy most még a gyermekéről is gondoskodnia kell. Beérseba pusztájában bolyongott, és az Ábrahámtól kapott vízkészlete már elfogyott. Édesanyaként gyermeke halálának gondolatától is retteg, és úgy érzi, hogy semmit sem tehet. Reménytelenül és legyőzötten hagyja magára a gyermeket, kissé távolabb leül, és elkeseredetten sírni kezd. Ki hallhatná meg őt? Ki láthatná meg őt ebben a végtelen pusztaságban? A látszat semmissé teszi korábban szerzett tapasztalatát és meggyőződéseit.

Ám ebben a vészterhes körülményben hirtelen egy hangot hall: **„Mi lelt téged, Hágár? Ne félj, mert az Isten meghallotta a gyermeknek szavát ott, ahol van!”**

Hágár első alkalommal a Lakhai Rói forrásnál győződhetett meg arról, hogy Isten él és lát. Noha ez a második forrás nem kapott nevet, mégis megfigyelhető, hogy a források üzenetei nem mondanak ellent egymásnak, hanem kiegészítik egymást. Ez alkalomból Hágár megtapasztalja, hogy Isten még a gyermeke sírását is hallja. Az Úr két okot is említ, hogy miért ne féljen: előbb biztosítja őt (hosszú távon) a gyermek jövőjére vonatkozóan – „nagy néppé teszem őt” –, ami valójában a korábbi alkalommal elhangzottak egyfajta újbóli kijelentése (1Móz 16.). Mind a történelem,

mind a jelen igazolja Isten szavainak teljesedését Ismáel leszármazottait illetően.

Másodsorban pedig az Úr egy azonnali megoldást is felkínál: megnyitja a szemeit, hogy láthassa a közelben lévő forrást. Vagy kimondottan érette lett teremtve ez a forrás, vagy a könnyei akadályozták meg Hágárt abban, hogy észrevegye.

Ez a bibliai leírás mutatja meg azt, hogy az ember még a legjobb szándéka mellett is csupán korlátolt segítséget képes nyújtani (mint Ábrahám: csak „egy tömlő vizet”), ami előbb-utóbb elfogy, miközben Isten az erő és a reménység kiadatlan forrásait kínálja fel.

Az erő forrásai József siralomvölgyében

„Termékeny fa József, termő ág a forrás mellett, ágazata meghaladja a kőfalat” (1Móz 49:22).

József története az egyik legmeghatóbb ótestamentumi leírás. Nem lehet elolvasni könnyek nélkül, különösen akkor, amikor az elbeszélés csúcspontján József felfedi valódi kilétét a testvérei előtt.

Csakhogy egyfelől a szeretett édesapja, Jákob oltalmában töltött felhőtlen gyermekkor, majd a serdülőkor kezdeti éveit, másfelől pedig felnőttkora

dicsőséges korszaka között, amikor is Egyiptom második főemberévé vált a fáraó után – vagyis 17 éves korától 30 éves koráig –, egy 13 éven át tartó siralomvölgyben, fájdalmas, megalázó, sötét, szenvedésekkel és igazságtalanságokkal tűzdelt tapasztalaton kellett keresztül mennie.

József nehéz, próbákkal teli tapasztalatokat élt át ez alatt az idő alatt, amikor is rengeteg kellemtelenséggel szembesült. Mivel ellenezte testvérei rút beszédmodorát, az ellenségei lettek. Hallgatott az apjára, és elment felkeresni őket, vagyis alkalmazta a második mérföld megtételének elvét, hiszen nem állt meg Sikkhemen, hanem továbbment, mert ezt mondta neki Jákob. Végül eljutott Dóthánba, ahol rátalált a nyáját legeltető testvéreire. Fáradalmait és szeretetét azonban úgy hálálták meg, hogy bedobták egy mély verembe, majd rabszolgaként eladták az ismáelitáknak, esküdt ellenségeiknek. Testvérei azt gondolták, hogy ezáltal meghiúsíthatják József álmainak teljesedését, amiket megalázónak, vérlázítóknak tartottak. Ezek után Józsefet Egyiptomban újra eladták a kereskedők.

Potifár házához került, és mivel hűséget tanúsított az erkölcsi tisztaságra vonatkozó isteni elvek iránt, börtönbe zárták. Minél hűségesebb volt Istenhez és embertársaihoz, annál rosszabbul ment a sora. Távol otthonától rabszolgasorsra jutott, s végül még börtönbe is került. Ennél rosszabbra már nem is fordulhatott volna a sorsa. Ilyen körülmények között és ennyi szenvedés után hogy lehet hinni az isteni igazságban és gondviselésben?

Így nézett ki az ifjú József élete a siralom völgyében, és nem volt, akinek panaszkozhatott volna, hiszen egyedül maradt. Mindezek mellett megőrizte erkölcsi tartását és Isten iránti hűségét. De vajon az erő mely forrásai táplálták benne a hűséget, hogy ki tudott tartani 13 éven keresztül? Nem túl sok forrás állt rendelkezésére ahhoz képest, hogy nekünk hány forráshoz van hozzáférése. Ezek a források elődei, Ábrahám, Izsák és Jákob tapasztalatai voltak. Istentől kapott két álma és ősei tapasztalata világították meg az útját, és mutatták meg az előtte álló jövőt. Ez volt az ő iratlan Bibliája, amit azonban jól ismert és értékelt. Csakhogy még az álmok is csupán az út végét mutatták be, miközben egy szót sem szóltak arról a siralomvölgyről, amelyen át kell mennie, míg eljut a célig.

József öröme nem az volt az oka, hogy egy napon majd a testvérei meg fognak hajolni előtte, hanem az, hogy nem csak ő lesz majd búzakéve és fényes csillag, hanem a testvérei is, noha erre

egyetlen jel sem utalt akkor. Éppen ennek tudható be, hogy igyekezett mindig búzakévének és fénylő csillagnak maradnia, még a börtönben is erre törekedett. Erejét a fogolytársai iránti érdeklődéséből nyerte. Ő valóban „erőről erőre” jutott, s végül a fáraó elé került. Később értette meg, hogy a fáraó utáni második lemagasabb beosztáshoz, a gabonakészletek adminisztrálásához, majd a testvéreiről való gondoskodáshoz vezető felkészülés legjobb iskoláját éppen azok az évek adták, amelyek alatt saját bőrén tapasztalta meg, hogy mit jelent a nélkülözés, az igazságtalanság és a szenvedés. Ebben az iskolában ismerte meg a munka, az alázat és a türelem jótékony hatásait. Aztán amikor végre hatalomra került, sosem kereste a megtorlást, és senkinek sem róttá fel a neki okozott szenvedést. Csak ennyit mondott:

„Ti gonoszt gondoltatok én ellenem, de Isten azt jóra gondolta fordítani, hogy cselekedjék úgy, amint ma, hogy sok nép életét megtartsa” (1Móz 50:20).

Meggyőződött és felettébb örült annak, hogy a testvérei búzakévékké és fényes csillagokká váltak, és sikerrel vették az általa kitervelt vizsgát, amikor le akarta tartóztatni edestestvérét, Benjámint, akit azzal vádoltak meg, hogy ellopta az aranypoharat. Ekkor a testvérek Benjáminnal együtt mind visszatértek József palotájába, Júda pedig önmagát ajánlotta fel fogolyként a fiú helyett. Beteljesedtek tehát az álmok, és csoda történt: testvérei búzakévékké és fényes csillagokká léptek elő.

Egy búzaszem és egy fényes csillag

Időzzünk még egy keveset az ifjú József siralomvölgyében, aki a tisztaság és a hűség igazi példaképe, valóságos hithős.

A helytelen, elítélendő tettekért gyakran a környezet negatív befolyását okoljuk. Való igaz, hogy a környezet negatív hatást gyakorolhat az ember fejlődésére és magatartására, de az egyén belső felépítésétől, elveitől, erkölcsi normáitól és értelmi képességeitől függ, hogy mit vesz át a környezetétől, és mit utasít el a lehető leghatározottabban.

Természetesen nem Isten készítette József testvéreit a helytelen magatartásra, és nem Ő idézte elő mindazt, ami Józseffel Egyiptomban történt.

József azonban tudta, hogy neki bármilyen körülmények között búzaszemnek és fényes csillagnak kell maradnia.

A búzaszem nem fél attól, hogy a fekete földbe vetik el. Nem a föld feketesége fogja legyőzni őt, hanem ő fogja a talaj feketeségét a zöld hajtással legyőzni, amelyből a későbbiekben 60–100 búzamazag is kifejlődhet. A búzaszem „tudja”, mit kell kivonnia a fekete földből, és mi az, amit előbb meg kell szűrnie, majd pozitív energiává változtatnia.

Ézsaiás próféta ékesszólóan mutatja be ezt a búzaszem győzelmében rejlő igazságot: inkább vállalja a földbe rejtést, mint azt, hogy eltiporja őt a szekérkerék vagy a lovak patkója:

„A búzát csépelik; de nem örökre cséli azt, és bár hajtja rajta szekere kerekét és lovait, de szét nem töreti. Ez is a seregek Urától származott: Ő ad csodás tanácsot és nagyságos bölcsességet!” (Ézs 28:28-29).

Ezért nem akadályozta meg Isten, hogy József egy olyan pogány országba kerüljön „elvetésre”, mint az ókori Egyiptom, és azt sem akadályozta meg, hogy rabszolgává váljon, később pedig évekig töltsön a börtönben. Ezt a fiatalembert azonban nem tudta megrontani sem a rossz környezet, sem Potifár házának fényűzése, sem a börtön. Minden esetben ki tudott alakítani maga körül egy tiszta mikrokörnyezetet. Végül pedig ő kapta a feladatot, hogy az egész Egyiptom, sőt, a környező népek gabonakészletéről is gondoskodjon. Bizonyított tény, hogy a Föld körül nagy távolságra keringő, csupán 70 centiméter átmérőjű, fényes tárgy is megfigyelhető szabad szemmel a sötét égbolton, mivel még a kis fény is képes legyőzni a sötétséget. Ilyen volt József Egyiptom pogány sötétségében: egy búzaszem, egy fényes csillag.

Sikerének és erkölcsi erejének kulcsáról maga Jákob pátriárka beszélt, amikor áldást mondott fiára:

„Termékeny fa József, termő ág a forrás mellett, ágazata meghaladja a kőfalat” (1Móz 49:22).

Ámen! ■

Emilian Niculescu, nyugdíjas lelkipásztor

EFORIE SUD-I ÜDÜLŐHÁZ – 2024

A Hetednapi Adventista Egyház Eforie Sud-i üdülőháza (Mihai Viteazu utca 49–51. szám, Konstanca megye) a következő ajánlatokkal várja a pihenni vágyó egyháztagokat és hozzátartozóikat: **öttnapos üdülési turnusok (szállás + napi 3 étkezés [ovo-lakto-vegetáriánus és vegán étrenddel])** korszerű, húsz szobás épületben. A szobák kétágyasok, és saját fürdőszobával rendelkeznek.

INFORMÁCIÓK ÉS FOGLALÁS:

A Hetednapi Adventista Egyház Nyugdíjpénztára
Telefon: 0741 123 056

Postacím: str. Erou Iancu Nicolae nr. 38–38A, 077190, Voluntari, Ilfov megye.
E-mail: rezervare.Eforie@adventist.ro

A szolgáltatás ellenértékét az Adventista Nyugdíjpénztár bankszámlájára kell befizetni: **RO70BRDE445SV23727864450** – BRD, a következő megjegyzéssel: „**Plata sejur Eforie Sud + a név**”, vagy közvetlenül a Nyugdíjpénztár kasszájánál (az Unió székhelyén).

TURNUSOK: május 26–31.; június 2–7.; június 9–14.; június 16–21.; június 23–28.; június 30 – július 5.; július 7–12.; július 14–19.; július 21–26.; július 28 – augusztus 2.; augusztus 4–9.; augusztus 11–16.; augusztus 18–23.; augusztus 25–30.

ÁRAK: SZÁLLÁS + 3 ÉTKEZÉS/NAP/FŐ

Felnőttek és 14 év feletti gyermekek	4 és 14 év közötti gyermekek külön matraccal és ágyneművel	Négyéves korig a szolgáltatás ingyenes.
május 190 lej	május 95 lej	
június/ szeptember 220 lej	június/ szeptember	
július/ augusztus 270 lej	július/ augusztus 130 lej	

FONTOS!

- ✓ A turnusok vasárnap délután 2 órakor, az ebéddel kezdődnek, és pénteken 10 órakor, a reggeli elfogyasztásával érnek véget.
- ✓ A foglalás (telefonon vagy elektronikus postán) maximum 2 hétig érvényes. Ez idő alatt az üdülés árát a fent említett banki folyószámlára át kell utalni. Ellenkező esetben, legkésőbb egy hónappal a turnus kezdete előtt a foglalást töröljük.
- ✓ Az Adventista Nyugdíjpénztár számlájára befizetett pénzt csak kivételes esetekben fizetjük vissza, a Nyugdíjpénztár Tanácsának a jóváhagyását követően.

SZOVÁTAI ÜDÜLŐHÁZ – 2024

A Hetednapi Adventista Egyház szovátai üdülőháza (Trandafirilor utca 64. szám, Maros megye) **öttnapos üdülési turnusokat kínál (szállást + napi 3 étkezést [ovo-lakto-vegetáriánus és vegán étrenddel])** az egyháztagoknak és hozzátartozóiknak, korszerűsített, 11 szobából álló épületében, ahol minden szoba saját fürdőszobával rendelkezik.

INFORMÁCIÓK ÉS FOGLALÁS:

A Hetednapi Adventista Egyház Nyugdíjpénztára
Telefon: 0756 576 600

Postacím: str. Erou Iancu Nicolae nr. 38–38A, 077190, Voluntari, Ilfov megye
E-mail: rezervare.Sovata@adventist.ro

A szolgáltatás ellenértékét az Adventista Nyugdíjpénztár bankszámlájára kell befizetni: **RO70BRDE445SV23727864450** – BRD, a következő megjegyzéssel: „**Plata sejur Sovata + a név**”, vagy közvetlenül a Nyugdíjpénztár kasszájánál (az Unió székhelyén).

Az üdülőház egész évben a vendégek rendelkezésére áll.

ÁRAK: SZÁLLÁS + 3 ÉTKEZÉS/NAP/FŐ

Felnőttek és 14 év feletti gyermekek:	4 és 14 év közötti gyermekek:	Négyéves korig a szolgáltatás ingyenes.
május–szeptember 200 lej	május–szeptember 115 lej	

FONTOS!

- ✓ A turnusok vasárnap délután 2 órakor, az ebéddel kezdődnek, és pénteken 10 órakor, a reggeli elfogyasztásával érnek véget.
- ✓ A foglalás (telefonon vagy elektronikus postán) maximum 2 hétig érvényes. Ez idő alatt az üdülés árát a fent említett banki folyószámlára át kell utalni. Ellenkező esetben, legkésőbb egy hónappal a turnus kezdete előtt a foglalást töröljük.
- ✓ Az Adventista Nyugdíjpénztár számlájára befizetett pénzt csak kivételes esetekben fizetjük vissza, a Nyugdíjpénztár Tanácsának a jóváhagyását követően.

PÁL FILIPPIBEN LÍDIA – AZ ELSŐ EURÓPAI KERESZTÉNY

Az Apostolok cselekedete 16. fejezete bemutatja Pál Kr. u. 50-ben, Filippiben tett első misszióútjának fontosabb pillanatait. Tróászból elindulva Neapoliszban száll partra, ezután ellátogat Filippibe, „mely Macedónia azon részének első gyarmatvárosa” (ApCsel 16:12), és több napot tölt ott. Szombaton a város szélén, a folyóparton prédikál az egybegyűlt asszonyoknak. Vajon miért a folyóparton gyűltek össze? Azért, mert a városban nem voltak zsinagógák, az alig néhány zsidó a Zigaktis folyó partján gyülekezett, mivel ott a ceremoniális tisztálkodást is el tudták végezni.

Ezsdrás idejében a nép három napot töltött a folyóparton (Ezsdr 8:15). Az a tény, hogy az imádat helyén csak asszonyok voltak jelen, azt igazolja, hogy a helyi lakosság körében vagy nem voltak zsidó férfiak, vagy tíznél kevesebben voltak. Zsinagóga alapításához legkevesebb tíz férfira lett volna szükség. A misszionáriusokkal találkozó asszonyok némelyike lehet, hogy Lídiához hasonlóan prozelita volt. Ezzel magyarázható a fogadtatás, amiben a misszionáriusokat részesítették. Úgy tűnik, hogy Macedóniában a nők több szabadságnak örvendtek, mint az megszokott volt abban a korban.

Isten Igéje termékeny talajra lelt a thiatírai származású bíboráros Lídia szívében. Félte Istent. A gondviselés vezérelte találkozás igen hasznosnak bizonyult számára. Lídia a családtagjaival együtt keresztelkedett meg a Zigaktis nevű folyóban. A „megfeszített Krisztusról” szóló prédikáció nyomán a vízparton tartózkodó hallgatóság úgy fogadta az apostoli tanítást, mint annak idején Pünkösdkor az apostolok hallgatói: „Keresztelkedjete meg mindnyájan a Jézus Krisztusnak nevében a bűnöknek bocsánatára; és veszitek a Szentlélek ajándékát” (Csel 2:38). A megújító megtérés és a keresztség által új hívők csatlakoztak *Krisztus testéhez*. Az Ige hallatán Lídia a családjával együtt elhatározta, hogy belép az új Jordán vizébe.

A Zigaktis nevű folyó – az új Jordán

A Zigaktis folyót tartják a Jordán után a második legaldottabb folyónak, ezért kapta a „Kis Jordán” megnevezést is, mivel Pál itt keresztelte meg az első európai keresztényeket: Lídiát, a filippibeli börtönőrt és másokat. Az idő és a természet nagy művésze ezt a keresztelőmedencét a folyómederben hozta

létre, amelybe aztán 1972-ben egy kereszt alakú medencét építettek. A hűs víz a kereszt 60–70 centi mély ágain átjutva egyesül a folyómederrel. A természetes keresztelőmedence fölött magasodó partra egy betonlapot öntöttek, ahonnan csodás kilátás nyílik a környékre, amely oázisként emelkedik ki a világ pusztaságából. Ezen a helyen nyugalmat lelhet a megterhelt, fáradt lélek. A hely

emléke felkavaró. Amikor belépsz a sebes folyó hűs vizébe, az az érzésed támad, hogy a Jordánban állsz. Lelki szemeiddel már látod is az asszonyokat, amint Pál 11 órai prédikációját hallgatják, közülük pedig kimagaslik a feszülten figyelő Lídia. Pál prédikációjának felhívása legyőzi lelkének utolsó védőbástyáját, és szívének utolsó fellegvárát is átengedi Krisztusnak. A Szentlélek elhinti elméjébe az üdvösség magvait.

Háza később a keresztények találkozóhelyévé válik, ahol Pál mindig otthon érezte magát. Lídia kegyes magatartásának eredményeképpen alakul ki szívélyes kapcsolat Pál és a filippibeliek között. Ennek kapcsán létrejött egy közvetlen levél- és üzenetváltás, és Pál nagyon sok alkalommal ellátogatott Filippibe. A korinthusiak göggyével és műveletlenségével ellentétben, akik nem látták szívesen az apostolt, a filippibeliek közel kerültek a szívéhez. Több ízben is anyagi támogatást küldtek Pálnak: „Tudjátok pedig ti is, filippibeliek, hogy az evangélium hirdetésének kezdetén, amikor Macedóniából kimentem, egyetlen egyház sem volt részes velem a kölcsönös adásban és vevésben, csak ti egyedül: mert már Thesszalonikában is, egyszer is, másszor is, küldtetek nekem szükségemre. Nem mintha kívánám az ajándékot; hanem kívánom azt a gyümölcsöt, amely sokasodik a ti hasznotokra. Megkaptam pedig mindent, és bővelkedem; beteltem, vévén Epafróditusztól, amit küldöttetek, mint kedves jó illatot, kellemes, tetsző áldozatot az Istennek” (Fil 4:15-18).

A természet eme amfiteátrumában, 50-60 méternyire a folyóban található természetes keresztelomedencétől áll ma a Szent Lídia templom, a kereszténység jelképe a filippibeli fellegvár mögött, rózsabokroktól, olajfáktól és a Földközi-tenger térségére jellemző fáktól övezve. 1972-ben építették, hogy a világ minden tájáról érkező keresztény zarándokok lelki békét leljenek itt. A templom előcsarnokában egy gyönyörű mozaik szemlélteti Pál apostol utazását Ázsiától Európáig. Innen belépünk a főhajóba, ahol a Pált, Lukácsot, Mátét és Silást ábrázoló vitráliák között egy kereszt alakú baptisztérium áll. A teljes építmény 28000 négyzetméteren terül el a Lídia nevet viselő faluban. Amint belépsz a templomba, balról Pál apostolt, jobbról pedig Lídiát ábrázoló festmény fogad.

Teljes bizonyossággal nem tudjuk, hogy ez volt-e a születési neve, vagy csak később vette fel. A Lídia közönséges névnek számított a római korban. Thiatirából, az egykori Anatóliából származott. Az adventista bibliakommentár arra enged következtetni, hogy a nevet valószínűleg később vette fel azokhoz a felszabadított rabszolgákhoz hasonlóan, akik az egykori makedón gyarmatból, a Lídia nevet viselő királyságból származtak. Az a tény, hogy őt és a férjét is bíborárusként ismerték, azt sugallja, hogy előkelő, vagyonos hölgy volt, aki a saját boltját vezette. Thiatíra híres volt kelme-festőiről,

valamint a tengeri kagylókból nyert természetes bíboráról.

A bíbor értéke

Az ókorban a bíbor divatos színnek számított. Hozzá tartozott Nagy Sándor, Cézár és más római és bizánci uralkodók öltözékéhez. Kizárólag csak uralkodók viselhették, átlagembereknek tilos volt. Szinte felbecsülhetetlen értékkel bírt.

A bíbor története a Földközi-tenger térségében kezdődött. Még a közelmúltban is teljes meggyőződéssel állítottam volna, hogy Tírus kikötőjéből, a föníciaiak legfontosabb kereskedelmi központjából indult a története, valamikor Kr. e. a XVI–XV. században. Néhány régészeti felfedezés azonban cáfolja ezt az elméletet, ugyanis a Kréta romjai közt talált nyomok arra utalnak, hogy valójában a minószi civilizáció volt a bíborgyártás úttörője már a Kr. előtti XX–XVIII. században. Nem tudjuk tehát pontosan, hogy ki és hogyan készítette el elsőként ezt a színt, az azonban biztos, hogy a föníciaiaknak köszönhetően vált igazi iparrá a bíbor kinyerése. Egyébiránt a bíbor története szorosan kapcsolódik Levante régiójához, amely a világnak az ábécét, egy ókori tengeri nagyhatalmat és az üvegműveseket adta. A bíbort bizonyos tengeri csigák festékmirigyéből vonták ki.

Ezeket a puhatestűeket ma már *murex* gyűjtőnéven ismerjük, és tulajdonképpen több csigafajról van szó. Közös bennük, hogy védekezésként egy sötétvörös színű anyagot bocsátanak ki. Ezt az anyagot vonják ki, dolgozzák fel és nyernek egy valóban különleges festékanyagot, aminek nemcsak az intenzív színe, hanem különleges állóképessége is lenyűgöző. A bíborral festett ruházat nem veszít a ragyogásából, az árnyalat az idő teltével is képes megőrizni az intenzitását.

A bíbor tehát luxuscikké vált, hiszen nem volt könnyű az előállítás. Az eljárás önmagában nem volt túlságosan nehéz, ellenben már kis mennyiségű festékanyag kinyerése is rengeteg munkát igényelt. Kétféle módszert alkalmaztak: az egyik abból állt, hogy precíz eljárással kivonták a kagylókból a festékanyagot, a másik pedig abból, hogy egyszerűen összezúzták a csigákat. Előbbi azt eredményezte, hogy a csigákat többször fel lehetett használni, viszont jelentősen megnőtt az eljáráshoz szükséges idő. A bíbor szint előállító központok közelében talált nagy mennyiségű zúzott csigaház arra enged következtetni, hogy a második módszert részesítették előnyben.

Caius Plinius Secundus „Naturalis Historia” című műve alapján az eljárás a következőképpen zajlott: a csigák

**TELJES
ODAADÁS
DANIEL
NIȚULESCU**

**LÍDIA MINDENÉT
ISTEN RENDELKEZÉ-
SÉRE BOCSÁTOTTA:
A HÁZÁT, A BEFO-
LYÁSÁT, AZ ÉLETÉT.**

által kibocsátott folyadék válójában sárgás-fehéres színű volt, ami fény hatására színt váltott. Ezért előbb összehúzótták a csigaházat, kiszedegették belőle a csigákat, majd kivonták a folyadékot a puhatestűekből. Az így nyert festékanyagot nagyméretű edényekbe helyezték el, s így tették ki hosszabb ideig a napsütés hatásának. A napfény elképesztő változást idézett elő: a festékanyag az elején fehér színre váltott, aztán sötétedni kezdett, előbb sárga, majd zöld színűre, utána lila színt vett fel, végül pedig sötét-vörös színű lett. A végleges árnyalat változó volt, a klasszikus sötétvöröstől egészen a különösen sötét bíborig, mely változatot egyes források az alvadt vér színéhez hasonlították. Különböző Plinius is ezt az árnyalatot kedvelte leginkább. Alig néhány gramm bíborfesték kinyeréséhez – amely egyetlen vászon megfestéséhez volt elegendő – több tízezer csiga feldolgozása vált szükségessé. Ennek tudható be, hogy a bíbor viseletét csak a dúsgazdagok engedhették meg maguknak, s így rövid időn belül előbb a hatalom, később pedig az uralkodóház státuszszimbólumává vált. Egy gramm bíbor egy gramm arany árával volt egyenlő.

Ókori források szerint Nagy Sándor, továbbá a Szeleukita Birodalom uralkodói és a ptolemaioszi Egyiptom fáraói viseltek bíbort. Bíbor erősítette a híres tábornokok, majd a császárok státuszát az ókori Rómában. A Kr. előtti I. századig a bíbor a császári hatalom kizárólagos márkajegyévé vált, amit számos írott, köztük bibliai forrás is alátámaszt: „És a vitézek tövisből koronát fonván, a fejére tevék, és bíbor köntöst adának reá, és mondanak: Üdvöz légy, zsidók királya!” (Jn 19:2-3).¹ A Jelenések könyvében a modern Babilont jelképező, hét hegyen ülő parázna nő – az elbukott egyház – „bíborba és skár-

látba” van öltözve (Jel 17:4). A modern Róma a vég idején is az ókori jegyeket viseli. A bíbor kifejezést használták mind a színre, mind a már megfestett kelmére is.

Lídia anyagi státusza lehetővé tette, hogy bíborba öltözzön. Bármikor rivalizálhatott a legcsinosabb hölgyekkel, akik a laodiceai Szíria „sugárúton” fitogtatták divatos ruháikat. Ruházkodhatott volna úgy, mint a római császárok, mint Nagy Sándor vagy az egyiptomi fáraók. Megvolt a lehetősége úgy ékíteni magát, mint a példázatbeli gazdag ember – „bíborba és patyolatba”. Ám Lídia meg volt győződve arról, hogy csak a Jézus Krisztus vére által megfestett „palást” teheti őt kedvessé Isten előtt. Csak a Golgotán folyt vér töltheti be a szívében tángoló űrt.

A példázatbeli kereskedő, amikor megtalálja a drágakincset, mindenét eladja, és megvásárolja a földet. Az első keresztények gyakorlatával összhangban – noha az Apostolok cselekedete ezt nem írja le szó szerint – Lídia ennek a bíbornál is sokkal értékesebb vérnek köszönhetően bocsátotta Isten rendelkezésére az otthonát és a befolyását. E gazdag asszony vendégszeretete életpéldával szolgált az első keresztények számára, akiket egyaránt üldöztek a zsidók és a rómaiak is. Pál számára a vendégmarasztalás a szeretet beteljesülése volt: „Az atyafiúi szeretet maradjon meg. A vendégszeretetről el ne felejtkeztek, mert ezáltal némelyek, a tudtukon kívül, angyalokat vendégeltek meg” (Zsid 13:1-2). ■

Dr. Daniel Nițulescu, lelkipásztor, Munténiai Egyházközség

<https://historia.ro/sectiune/general/purpura-cea-fara-de-pret-569957.html>

ELSZUNNYADNI VÁRAKOZÁS KÖZBEN

Negyedik generációs adventváró vagyok. Gyermek voltam, amikor 16 éves nagynéném a faluban elsőként lett adventista, majd a család többi tagja is csatlakozott az egyházhoz. Bár üldözéssel és nélkülözéssel szembesültek, azok a nemzedékek bizakodva várták Jézus ígéretének teljesedését: „Ímé, hamar eljövök!”

Lenuța nagynéném bárkivel találkozott, a szemébe nézett, és kijelentette: „Az Úr nemsokára eljön!” Eldöntötte, hogy otthonról fog dolgozni, nem megy férjhez, és pénzt tesz félre a „nagy nyomorúságra”. Az évek teltek, a dolgok megváltoztak. Jött az államosítás, a hatalmas infláció, és a pénze elértéktelenedett. Magam előtt látom, ahogy bankókkal gyűjt tüzet a kályhába. Aztán 45 évesen férjhez ment egy négygyermekes, özvegy férfihoz, akivel lelkesen együtt dolgoztak a gyülekezeti szolgálatokban és a könyvevangélista munkában.

Várákozásuk teljesedése azonban nem tűnt fel a látáhatáron. Amikor utoljára meglátogattam, már elmúlt 90 éves. Már csak ő volt életben a testvérei közül. Görnyedten rám emelte a tekintetét: „Mit gondolsz, mikor jön el az Úr?” „Ön számára hamarosan” – válaszoltam. Tudta, mire gondolok. Abban a tudatban fejezte be az életét, hogy meglátja Jézust eljönni az ég felhőin.

A várákozás nyugtalanságával kezdődött el a próféciák, főleg a végidei jóvendölések elmélyült tanulmányozása. Szó esett a katolikus egyház ökomenikus törekvéseiről, a kommunizmus bukásáról, a nyilvános NET-sorozatokról, a rádió, a televízió és a könyvevangelizálás által végzett misszióról, a kórházakban, börtönökben, időszotthonokban folytatott munkáról.

Nem hinném, hogy ezeket ilyen hamar elfelejtettük! A romániai egyház számára ez volt a mindenkori számbeli gyarapodás „aranykora”. Ma pedig eljutottunk oda, hogy már a harmadik generáció tagjai is lassan nyugovóra térnek. Őket követik azok, akiket várákozókká neveltünk. Nem kell felméréseket, statisztikákat végeznünk, hisz ez szabad szemmel is látható. Nem is kell tudnunk, hogy pontosan hány adventista gyülekezet van Romániában. Elértük azt, amiről álmodni sem mertünk!

Gazdagok vagyunk, semmire sincs szükségünk, de nem akarjuk tudomásul venni, hogy milyenek vagyunk. Bennünket tényleg zavarnak a Hú Tanúbizonyosság szavai. Az állapotunkra vonatkozóan nem is kell illúziókban ringatnunk magunkat. Készült egy tanulmány annak felmérésére, hogy milyen okból veszítünk el tagokat. Ott, ahol az ifjabb nemzedék szabadságnak és anyagi jólétnek örvend, a fiatalok a világot választják. Egyszerűen kiveszett a Jézus eljövetele iránti érdeklődés. A társadalmi emanci-

páció, a személyi kultusz, a nyereségvágy elvakította az advent hitben született várákozókat. Még amikor maga Jézus prédikálta az embereknek a mennyek országát, akkor is sokan azért követték Őt, mert remélték, hogy megszabadulnak a nyomortól, a társadalmi visszaélésektől, a szenvedéstől. Még a tanítványokat is az foglalkoztatta, hogy mit nyernek, ha Jézust követik. Amikor aztán szertefoszlottak az álmaik, várákozásuk csüggedésre váltott. Jézus kénytelen volt még egy kis ideig velük maradni, hogy új látásmódot tárjon eléjük az Ő országáról. Menjetek el az egész világra, és hirdesétek, amit Tőlem tanultatok. Nehezen tudták levetközni örökölt előítéleteiket, és azt gondolták, hogy csak a zsidók jogosultak az üdvösségre. A Jeruzsálemben végzett hatékony munka azonban kiváltotta az üldözést, ami István vértanúságával teljesedett ki.

A tanítványok ezért elhatározták, hogy elviszik a pogányoknak is az evangéliumot. A Szentlélek felhatalmázása és Jézus mielőbbi eljövetele utáni égő vágyuk adott nekik erőt ahhoz, hogy az akkori világhoz eljuthasson az üdvösség jó híre.

Azóta sok idő telt el. A keresztény teológusok némelyike különféle alaptalan magyarázatokkal állt elő. A protestáns keresztények legutóbbi nagy csalódása súlyos csapásként ért nagyon sok őszinte embert. A kudarc elmélyült tanulmányozást és lázas imádkozást eredményezett, s így kezdődött el az adventista egyház általunk ismert története.

Mi is hajlamosak voltunk kitűzni Jézus eljövetelének időpontját. A próféciák teljesedésére vonatkozóan a legalaposabb kutatásokat használtuk fel. Rengeteg irodalmat terjesztettünk, és a legutóbbi események kapcsán továbbra is prédikáljuk, hogy Jézus nemsokára eljön. Nemzedékem csak úgy itta magába a jól felkészült lelkipásztorok által tartott sorozatokat, a mai generáció azonban már hozzáférhet szinte bármely prédikációhoz, amely szerte a világon Jézus eljövetelével foglalkozik. Még az idősebb testvérek körében is hatalmas félreértések ütöttek fel a fejüket. Marad a kérdés: mit akart mondani Jézus az „Ímé, hamar eljövök!”, vagy az „ahol Én vagyok, ti is ott legyetek!” kijelentéseivel?

**KITARTÓ LELKI
EBERSÉG
GILI
ANTEA**

**AZ EGYHÁZ SEM
SIETTETNI, SEM KÉS-
LELTETNI NEM TUDJA
JÉZUS ELJÖVETELÉT.
ADDIG AZONBAN
KOMOLYAN EL KELLENE
GONDOLKODNUNK
A KÖVETKEZŐ KÉR-
DÉSEN: „AZ EMBER-
NEK FIA MIKOR
ELJŐ, AVAGY TALÁL-É
HITET E FÖLDÖN?”**

Minden várakozó keresztény a saját életidejére érti a „Hamar eljövök!” ígéretet. Mivel nagyon sok keresztény vallás létezik, mindegyik a maga módján próbálja megtalálni a legjobb választ a kérdésre, mégis az adventisták – hiszen a nevéükben is benne van – tanúsítják a legnagyobb érdeklődést a téma iránt. Nálunk készültek a legkidolgozottabb tanulmányok a Jézus visszajöveteléről szóló proféciákról.

Az egyik legfrissebb anyag erről, amit én is olvastam, az „Apropierea și întârzierea parusiei” (*Az eljövétel közelsége és késlekedése*) című könyv, amit Laurentiu Moț lelképásztor, az Adventus Egyetem dékánja írt. Ebben több magyarázatot és választ találunk az eljövétel késlekedésére vonatkozóan. Engem azonban inkább az foglalkoztat, hogy vajon hol vagyunk mi, akik várjuk a Völegényt?

Azt mondják, hogy Jézus eljövetele leginkább az adventistákat fogja meglepni. Nem tudom, ki jutott erre a következtetésre, de megtörténhet, hogy igaza lesz. Ha megfigyeljük, hogy milyen hatást gyakorol a keresztény egyház a társadalomra, akkor határozottan kitűnik az elvilágiasodás folyamata abban, ahogy az egyház érezteti a hatását a világban, de még a sorainkban is. Mivel már több mint három évtizede vallásszabadságnak örvendünk, és az összes kommunikációs eszköz a rendelkezésünkre áll, elvárnánk, hogy a begyűjtött bőséges termés az egyház „csűrjeiben” is maradjon. Úgy tűnik azonban, hogy várakozás közben valami lassan, de biztosan megkopott. Az egyház olyan lett, mint egy cég, amely hasznos dolgokat gyárt, amiket azonban az emberek nem sietnek megvásárolni. Van néhány kíváncsiskodó, aki elolvassa a „címkét”, majd keres valami mást. Az embereket egyre jobban foglalkoztatja a saját anyagi jólétük, időt, munkát és pénzt áldoznak rá, és nem igazán törődnek a lelkükkel. Az „aranyláz” egyszerűen elvette az emberek eszét!

A vallásszabadsággal együtt megjelent a „piac” is, ahol mindenki azt a vallást választja, amelyiket akarja, mint egy bolti áru esetében. Felmerült továbbá a hatékony prédikálás kérdése is az adventisták körében, ami elmarad az elvárásoktól. Nem kell „zajosan” hirdetnünk a világvégét, hogy az emberek megtérjenek. Ne a büntetéstől vagy a haláltól való félelem ösztönözzön arra, hogy várjuk Jézust. Szeretni Azt, Aki meghalt érted, a legmagasabb szintű hálával párosul. Az ifjú nemzedéknek hitelt, saját nyelvén elhangzó érvekre és a mellettük élők tapasztalataira van szüksége. Hogy magyarázod meg nekik, hogy Jézus eljövetele közel van, ha a családtagjaik csak az evilági dolgokba akarnak befektetni? Az özönvíz előtti időkhöz hasonló korban élünk, amikor az emberek – bár hallották a figyelmeztetést – mégis tudatlanok voltak. Hogy lehetséges ez? Rólunk szól a kijelentés: „És nem tudod, hogy te vagy a...” Nem elég hallani, állást kell foglalni, és cselekedni is kell!

Bármilyen hangos is a Jelenések könyvének három angyala, Jézus eljövetelének gondolata kifárasztotta a várakozókat. A múlt idő megtette hatását. Bekövetkezett

a pszichikai kimerülés, noha a lelki kiteljesedés nem érte el a célját. Sorkatonai szolgálatom idején, amikor hajnali 2 és 6 óra között őrseget kellett állnom, minden igyekezetem ellenére reggel felé elbóbiskoltam. Mindig magamhoz hívtam a kaszárnya kutyáját, s így nyugodtan szunyókálhattam, tudva, hogy a kutya a leghalkabb neszre is fölébreszt.

Véleményem szerint azért kaptuk a tíz szűz példázatait, hogy megértsük a Jézus eljövetelére várakozókkal kapcsolatos realitásokat. A szűzek azért aludtak el, mert „késelt a Völegény”. A földi gondok és szükségletek egészen Jézus visszajöveteléig megmaradnak. Mi a teendő? Mivel nem tudjuk, hogy mikor „térünk nyugovóra”, bizonyosodjunk meg arról, hogy az edényünk és a lámpásunk készen áll. Jézus eljövetele olyan lesz, akár a tolvaj akciója, vagyis akkor következik be, amikor nem számítottunk rá. Kaptunk azonban egy jelet: Megváltónk eljövetele a világ éjszakáján fog bekövetkezni. „Vigyázzatok azért, mert nem tudjátok, mikor érkezik meg a háznak ura.” Még mindig azt látom, hogy különféle apokaliptikus magyarázatokhoz folyamodunk a politikai, társadalmi események, katonai konfliktusok kapcsán, de azt gondolom, hogy ezek nem készítetnek bennünket arra, hogy feltöltsük lámpásainkat a Szentlélek olajával. Talán inkább azt akarják, hogy szorongjunk és tehetetlenségünk miatt elcsüggedjünk, és ne higgyünk többé Jézus eljövetelében. Az egyház sem siettetni, sem késleltetni nem tudja Jézus eljövetelét. Addig azonban komolyan el kellene gondolkodnunk a következő kérdésen: „Az embernek Fia mikor eljő, avagy talál-e hitet e földön?”

Ki az közülünk, aki tud válaszolni erre a kérdésre? Hát ki ne vágya arra, hogy szerettei is várják az Úr Jézust? Ezért tehát „siessünk megfontoltan”, és az eljövetele felőli döntést bizzuk Istenre! ■

Gili Antea, Labirint gyülekezet, Bukarest

A SZERETET FÉLELMETES ARCA

Bevezető

A hamarosan véget érő negyedév bibliatanulmányai a Zsoltárok könyve számos arcát feltárták előttünk, és nem mindenik ezek közül tetszik is nekünk. Egyesek politikailag nem korrektek, pszichológiai szempontból nem tűnnek egészségeseknek, lelkiileg nem a Hegyibeszéd paradigmájához tartoznak. Jámbor véleményeink – amelyekkel megpróbáljuk megoldani ezeket a problémákat – nem fejtik meg őket, hanem besöprik gondolatvilágunk sarkaiba, ahol további témák várnak megoldásra.

Nem állítjuk, hogy kielégítő és végleges magyarázatot adhatunk az isteni haragra és erőszakra, amelyről a Szentírás beszámol. Szerencsére azonban Isten feltalálta a hitet, hogy a belé vetett bizalomból eredő türelemmel áthidalhassuk az érthetlent. Így győzhetjük le azt a kísértést, hogy a Legfelső Bíró felett törvénykezzünk, és elítéljük az Igét, amely értelmet ad az életnek és az örökkévalóságnak.

A hit titka az alázat, amellyel elismerjük, hogy természetes korlátokkal rendelkező teremtmények vagyunk. Ezen a ponton tévedett Ádám és Éva: át akarták lépni Isten által meghatározott határukat. A paradicsomba való visszatérés fordított irányban történik, ugyanazon a kapun keresztül, amelyen a száműzetés megtörtént: a hitnek, azaz annak a bölcsességnek a kapuján át, amely meggyőz, hogy inkább Istennek higgyünk, mint bármely más forrásnak.

Szitkok, átkok, szidalmak

Biblikusak a szitkok, átkok, szidalmak és anatómák? Akár tetszik, akár nem, benne vannak a Szentírásban, és nemcsak Mózes törvényében, ahol Isten és az általa kijelölt vezetők átkai szerepelnek¹, vagy a próféták fenyegetéseiben² és az ihletett költők és bölcsék énekeiben³, hanem még az Újszövetség lapjain is.

A Szentlélek által ihletett Péter átkot mondott a ravas házaspárra és Simon mágusra, anélkül, hogy az „átkok” szót kiejtette volna (ApCsel 5:9; 8:20), a hamis prófétákat és tanítókat (nikolaitákat) pedig, akik beférkőztek az egyházba, „átkozottaknak” nevezi, akik méltók Isten és az egyház átkára (2Pt 2:1, 14-22).

Pál ismételt kiátkozta a judaizáló, a körülmetélkedés evangéliumát és az emberi érdemeket hirdető hamis apostolokat, akik helyreigazító kampányt indítottak Pál és a tizenkét apostol evangéliuma ellen (Gal 1:8-9). Pál kiátkozta mindazokat a felvilágosultakat, akik nem kedvelték Jézust (1Kor 16:22).

Azokat a zsidó keresztényeket, akik tanúi voltak Jézus és az apostolok csodatételeinek, megtapasztalták a Szentlélek jelenlétét, és ennek ellenére mégsem növekedtek Krisztusban, hanem a judaizmusba való visszacsúszás jeleit mutatták, természetlen termőföldhöz hasonlított, mely közel van az átkokhoz, és „annak vége megégetés” (Zsid 6:8).

A szótárak az átkot olyan szitkokként határozzák meg, amely által az átok kimondója isteni büntetést von valakire; isteni haragból eredő anatóma, szerencsétlenség, rossz sors, amelytől nem lehet megszabadulni. De hála az Úrnak, a Biblia szerint eltávolítható az átok.

A Bibliában gyakran jelenik meg az „átkok” és az „áldás” szó. Emberi kifejezések ezek, amelyeknek kulturális töltetük van.⁴ Népi szinten mágikus tartalmat hordoznak, abból a babonás hitből kiindulva, hogy a beszédnek önmagában ereje van, már a szavak egyszerű kiejtése is rossz vagy jó hatást gyakorol, valóságot teremt, ahogy Isten szava is világokat hívott életre.

A Biblia azonban másképpen értelmezi ezeket a fogalmakat. A megalapozatlan átok nem éri el a célját (Péld 26:2). Nincs olyan átok, amely nem feloldható vagy megfordítható. Még a tisztességtelen úton szerzett áldás is átkot von maga után (Mal 2:2): Rebeka, Jákob és Ézsau hitt abban, hogy az áldás boldogságot hozó ráolvasás, varázslat, amely manipulálható, vagy szavak által kicsikarható abból, aki rendelkezik az áldásadás jogával.

Bibliai értelemben az átok profetikus fenyegetés lehet, az isteni büntetés invocációja valakinek az esetében. Vannak korlátolt jellegű átkok, fegyelmezés céljával kiszabott büntetések (1Móz 49:7), de végleges átkok is, mint a végérvényes hatású vágyak kifejezése (Ézs 13:20; 14:20; Jer 50:39).

Vannak vulgáris átkok is, amelyeknek semmi közük az isteni igazság lelkéhez, zsigeri átkok, amelyek a földi, emberi természet termékei. Ebbe a kategóriába tartoznak a profán szitkok („Kerülnél mielőbb sorra!”; „Haljál meg!”), a profán esküdözések („Halj meg [Vakulj meg], ha nem úgy van!”) és káromkodások.⁵

Jézus átka az árulókra

Nekünk nincs hatalmunk senkit sem a pokolba küldeni. Krisztusnak azonban joga van ezt mondani a bal

**AZ ÜDVÖSSÉG
TITKA
FLORIN
LAIU**

**A KERESZT TITKA
A SZENTÍRÁS MIN-
DEN MÁS TITKÁT
MEGMAGYARÁZZA.**

keze felől lévőknél: „Távozzatok tőlem, ti átkozottak, az örök tűzre, amely az ördögnek és az ő angyalainak készített” (Mt 25:41).

Ugyanaz a Krisztus 1300 évvel testet öltése előtt Debóra hallatára mondta a következőket: „Átkozzátok Méroz! – mondja az Úr követe. – Átkozva átkozzátok annak lakosait! Mert nem jöttek az Úrnak segítségére, az Úrnak segélyére vitézei közé” (Bír 5:23).

Nem tudnánk, mit mondott akkor „az Úr angyala”, azaz Krisztus, ha nem mondta volna el Debóra, a prófétaasszony, aki tudta, hol a helye az irgalomnak, és hol az igazságosságnak. Nem véletlenül választották bírónak a klánok vezetői. Ugyanazon alkalommal átkot mondott a mérozi árulókra, és megáldotta Jáhelt, a Siserát pontra tevő idegen asszonyt.

Az emberi szem Mérozban ártatlan, lelkiismeretes tiltakozókat láthat, akik az elővigyázatosságot választották, hiszen semmilyen reális esélyük nem volt a kánaánitákkal szemben. Másfelől az emberi szem ravasz, kegyetlen, hűtlen nőt láthat Jáhelben, aki magához fogadott egy idegen férfit a férje távollétében. A nemzete és a kánaániták közti békeszövetség ellenére Jáhel tervet eszelt ki a tehetetlen tábornok megölésére, akit elkábított egy díszes csészeiben hozott tejszínnel.

Isten szeme azonban mindent pontosan látott: egy izraelita várost, amely elárulta Isten és az Ő népe ügyét, és semmit sem segített a harcosokon; egy idegen hősnőt, aki természetéből fakadóan irgalmas, de aki mindent kockára tett, hogy megbosszulja a zsidó anyák szenvedéseit.

Csakhogyan egy dolog isteni ihletésre átkot mondani, és más a kényünk kedvére. A bárminemű profán átok kerülendő, még hogyha igazságtalansággal szembeni reakciókról is van szó, ami emberileg ugyan érthető, de teljességgel hiányzik belőle az isteni kegyelem.⁶ Isten kedvéért azokat is szeretnünk kell, akik rosszat tesznek nekünk, imádkoznunk kell értük és a javukra törekednünk. Áldjuk őket, ahelyett, hogy szabadon engednénk emberi természetünket, és olyan átkokat szóránk, amelyekre nem vagyunk felhatalmazva. Az Ótestamentumban ott van Dávid és Saul kapcsolatának példája, Sémei és mások szitkozódásai, vagy a Jób példája, aki nemcsak hogy ellenállt minden kísértésnek, hogy megátkozza Istent, de még az ellenségeire se mondott soha szitokszót (Jób 31:29-30). Bocsássunk meg felebarátainknak, ahogy nekünk is megbocsátottak!

Jahve nehezen érthető munkája

Vannak olyan esetek is, amikor valaki számára a legnagyobb áldás a cselekedetei következményei miatti átok, amely megtérésre ösztönző büntetés. A halandók általában csak akkor érzik a megtérés szükségességét, ha nagy nyomás nehezedik rájuk. Ez a legfontosabb oka annak, hogy Isten a bűnbeesést követően átokba burkolva nevelő szándékú áldásokat árasztott az emberre.⁷

A történelem során Isten megengedte, hogy mindenféle átkok és szerencsétlenségek ériek az egyéneket és a népeket. Eszközként használta ezeket, hogy meggyőzze őket: hozzá kiáltsanak segítségért, hogy áldásban, üdvösségben részesüljenek (Ézs 19; Hós 6:1).

Egyedül a Szentlélek által ihletett emberek mondhattak valóságos áldást és igazságos, hatékony átkot az emberekre. Amikor Mózes, a legnagyobb próféta ünnepélyes keretek között Isten közbelépését kérte a nép pusztában fellázadt vezetőire, a föld elnyelte őket összes vagyonukkal együtt (4Móz 16:29-33), ahogy korábban a tenger elnyelte az egyiptomi hadsereg elit alakulatait, hogy a mostani lázadók: Koréh, Dátán, Abirám és Ón átkelhessenek a Vörös-tengeren. Ha Isten Lelke nem lett volna „cinkosa” Mózesnek, vajon „válaszolt” volna a föld egy ilyen kihívásra?

Amikor Illés ünnepélyesen Isten beavatkozását kérte, hogy megvédje a hitehagyó Akházia fegyveres katonáitól, Isten tüze szállt alá az égből, hogy megeméssze „az ötven ember előtt való két főembert, az ő ötven emberével egybe” (2Kir 1:2-17). De amikor a „mennydörgés fiai” engedélyt kértek Jézustól, hogy Illéshez hasonlóan mennyei tüzet kérjenek a barátságtalanul viselkedő samaritanusokra, az Úr azonnal lecsillapította őket: „Nem tudjátok, minémű lélek van bennetek” (Lk 9:55).

Következésképpen a gesztusnál fontosabb az, hogy milyen lélek van benned. Ha felületesen közelítjük meg a kérdést, igazságtalannak találhatjuk Isten embereit, és magát Istent is, de az isteni magatartás és közbelépés esetről esetre különbözik, mivel a körülmények is különböznek. „Miért perelsz vele? Azért, hogy egyetlen beszédedre sem felelt?” (Jób 33:13).

Tüzet az ördög is lehozhat az égből, ha Isten megengedi neki (Jób 1:12, 16), de abszurd lenne azt feltételeznünk, hogy Illés az ördög provokációjára mondott átkot, és hogy Isten anélkül engedte meg a szerencsétlenség bekövetkeztét, hogy Illést megfeddte volna, sőt inkább még meg is jutalmazta őt! Hogyan lehetséges, hogy Illés Lelke gondolkodás nélkül elégetett 102 katonát? A Szentírás rámutat, hogy ezek a fegyveresek azért jöttek, hogy letartóztassák és a király elé hurcolják az „Isten emberét”. Ismerték Illést, látták őt évekkal azelőtt a Kármel-hegyen, amint tüzet hívott le az égből. Az egész világ tudta, mi történt akkor, és hogyan maradtak szegényben Baál és a prófétái. A második szakasz katonái pedig látták is a társaikat szénné égni, így hát annál is vétkesebbek voltak.

Sokan vesznek el az Istennel szembeni meggondolatlan, hősiességnek vélt magatartásuk miatt, pedig ha kicsit is magukba szálltak volna, reszketve a földre vetették volna magukat. Azért volt annyira hajthatatlan Illés, mert nem volt alkalma tanúként meghallgatni a Hegybeszédet? Nem az Úr Jézus Krisztus volt az ő Istene? Mi azt gondolunk és mondunk, amit akarunk, de az özönvíz utáni korszakban Illés az egyedüli halandó, aki nem halt meg, mert Isten magához ragadta őt!

A gyermekeket és ártatlanokat miért?

Vajon Elizeus, aki „kétszeresen” részesült az Illést hatalmas alatt tartó Lélekből, kétszerte érzékeltlenebb lett, amikor Jahve nevében megátkozta a gúnyolódó bétheli gyermekeket (2Kir 2:23-24)? Mi azt gondolunk és mondunk, amit akarunk, de Elizeus az egyetlen halandó, akinek a neve egyedi módon szerzett tisztességet Istennek: halála után is feltámasztott egy halottat, akinek a teteme hozzáért a próféta élettelen testéhez (2Kir 13:14, 20-21).

Siló előtt és után⁸ Béthel – ahonnan ezek a gyermekek származtak – a pátriárkák szent helye volt⁹, Jahve kultuszának központja, aztán az aranyborjú szentélyvárosa lett (1Kir 12:29-33), ahol a próféták „túl szigorú” Istene ellen lázadtak fel az emberek (1Kir 13). Nem véletlen, hogy a Jerikó falait építő becsmérő hitetlen, aki magára vonta az isteni átkot, Béthelből származott.¹⁰

Illés prófétaképző központot alapít Béthelben. A prófétanövendékek azt a kinyilatkoztatást kapták, hogy messterük elragadtatik a mennybe, és nem ismer halált (2Kir 2:2-3). Erről a titokról csak a bétheli és a jerikói prófétadiákok tudtak. Miután bebizonyosodott, hogy Illés elragadtatott a mennybe, a jerikói leendő próféták – akik ugyanolyan informáltak voltak, mint a bétheliek – kétkedni kezdtek, gyanújuk szerint Illést egy szélvihar (az Úrnak lelke¹¹) ragadta el, és tette le valamelyik hegyen vagy völgyben.

Húséesebbek voltak a bétheli tanítványok a jerikóiaknál? Nem tudjuk, viszont a Biblia beszámol arról, hogy a hitéleti drámák és tragédiák nem hiányoztak a prófétanövendékek körében. Emlékeztek az Akháb idejében élt két tanítványra (1Kir 20:35)? Azt, aki megvetette a társa által kapott kinyilatkoztatást, oroszlán tépte szét (1Kir 20:35-42), akárcsak a Béthelbe érkezett, engedetlen júdeai prófétát (1Kir 13:21-24, 28). Különös? Az, de igaz és kutatásra indító.

Ha a legelkötelezettebb hívők – a próféták tanítványai – csődöt mondtak, amikor elvárták tőlük, hogy bizonyosságot tegyenek a hitükről, mit mondhatunk a bétheli, hitehagyott efraimitákról? Gyermekeikkel együtt tovább imádták az aranyborjút, mígnem Jósiás király elpusztította a bálványukat. Hiába voltak a Józsué leszármazottai (1Kron 7:27-28), a próféták figyelmeztetései ellenére nem tértek meg, és az lett a végzetük, hogy az asszírok foglyokként deportálták őket.¹²

Ezek a büszke efraimiták megvetették a próféta ajándékát, annak ellenére, hogy körükben több formában is megnyilvánult ez az isteni adottság. A prófétákat például „bolondoknak” nevezték (Hós 9:7). Már Jeroboám korától kezdve Béthel számos nemzedéke elegendő természetfeletti bizonyítékkal rendelkezett, most pedig elérkezett hozzájuk a hír Illés elragadtatásáról. És az eredmény? Még a tereken játszadozó kislányok is átvették a szüleik gúnyolódását. Amikor felismerték az éppen arra járó Elizeust, vidáman gúnyolódni kezdtek vele: *‘alē qarēah!* *‘alē qarēah!*, azaz: „Jöjj fel, kopasz, jöjj fel, kopasz!” (2Kir 2:23).

Elizeus azonban ezt nem vette jónéven. Nem a személye elleni sértést vette zokon, más fáj neki, mire átkot mondott a gyermekekre, azt az átkot, amire abban a pillanatban a Szentlélek ihlette. Szavai azonnal teljesedtek: két medve negyvenkettőt széttépett az öt csúfoló gyermekek közül. Adja magát a kérdés: mi volt tulajdonképpen a bűnük ezeknek a gyermekeknek? Miért büntette meg őket Isten a szüleik vétke miatt?

Tudjuk, hogy Isten nem büntet igazságtalanul valakit a más bűne miatt.¹³ De amikor a gyermekek a szüleik bűnös múltját tükrözik, Isten néha azzal fegyelmezi a szülőket, hogy a gyermekeikre mér csapást, hátha így tudatára ébrednek annak, amit tettek.¹⁴ Van úgy, hogy a gyermeket kiszakítják a szülői kötelékből, mert ő az egyetlen ártatlan lélek abban a házban (1Kir 14:12-14). Ilyen értelemben egyes gyermekek a nagyobb gonosz ellen kaptak védelmet. Máskor azonban a tény, hogy „az Úr adta, az Úr vette el”, még a legjobb szülők számára is megpróbáltatás – amit Isten sem akar¹⁵ – de ami jutalomként fog fényleni az örökkévalóságban. Isten szereti a gyermekeket, és számon fogja kérni őket mindazokon, akik meghatározták a sorsukat.¹⁶ Egyelőre azonban nem szolgál magyarázattal az érthetetlen részleteket illetően.

Azokat a gyermekeket Elizeus átokszavai nélkül is széttéphették a medvék. Más gyermekekre rádólt egy egész domboldal, szökőár sodorta el őket, szakadékba vagy tóba estek az autóbusszukkal, ártatlanul. Szeretnénk tudni, hogy „miért”, de még nincsenek válaszaink, s ha lennének is, vajon helyesen értékelnénk-e őket mindaddig, míg a lázadó emberi természet világában élünk?

Egy meghökkentő Isten

Valaki felvethetné: Hol van a híres isteni szeretet? Hol van a kegyelem, amit a kereszt szavatolt nekünk? Hol van Isten hosszútűrése? Hogy viselhette el a menny Manasét és Nabukodonozort, akik később megtértek (2Kron 33:1-20; Dán 1-4), miközben Belsazártól és Heródestől látszólag elzárta a kegyelmet (Dán 5; ApCsel 12:20-23).

Nagyon sok ilyen kérdést tehetünk fel. Isten önelentmondásosnak tűnhet a jellemét, a természetét és a személyiségét illetően is. Miután minden teológiai tudásunkkal megerősítjük Őt, a tökéletes teodíceát felépítendő¹⁷, ráébredünk, hogy az ismereteink hiányosak.

Hogyan érthetnénk meg azt, hogy Isten önmagával szemben követett el igazságtalanságot, hogy a bűnösöket megmentse? Mi más a kereszt, ha nem egy nagy igazságtalanság, amit Jézus elvállalt önmagával szemben, s így Megmentőnké és Ítélnőnké is vált. Az Atya megadta a Fiúnak az ítélkezés jogát, mivel Ő emberi minőségében is Fiú: megszületett, szenvedett, meghalt és feltámadt (Jn 5:22, 27).

„A kereszt titka a Szentírás minden más titkát magyarázza”¹⁸. Ez egy olyan teodícea kulcsa, amelyet még nem írtak meg, s amely azt a célt szolgálja, hogy a legnehezebb kérdésekre is megadja a választ, mint például:

Miért semmisített meg a Teremtő egy teljes világot az özönvízkor, miért kellett ártatlan csecsemőknek, gyermekeknek és állatoknak elpusztulniuk? Miért küldte Jahve Kánaánba a zsidókat, hogy az ottani őslakosságot kiirtsák, olyan törzseket, amelyekkel nem álltak konfliktusban, idős személyeket, anyákat és gyermekeket? Sodomában vajon a kiskorúak is romlott erkölcsűek voltak?

Izrael Istene, akit az Újtestamentum a preegzisztens Krisztussal azonosít, határozott törvényt állított az ember elé: ha valaki – legyen az akár szerettünk, házastársunk, testvérünk, szülőnk, barátunk – más istent imád az Egyiptomból kiszabadító Jahve helyett, „ne engedj neki, és ne hallgass rá, ne nézz rá szájalommal, és ne kíméld és ne rejtegesd őt, hanem megölvén megöljed őt... kövekkel kövezd meg őt, hogy meghaljon” (5Móz 13:6-11).

Sok ilyen félelmetes kérdés van, amit a hűséges keresztény olvasó nem kerülhet meg¹⁹ azzal az egyszerű megállapítással, hogy „akkor így volt”, és hogy az Újszövetség elhozta a szabadulást és a kegyelem korszakát. Sőt, néha azt halljuk, hogy a kegyelem annál nagyobb, minél jobban megsokasodik a bűn, mintha a kegyelem a bűn szolgálatában állna. De vajon így van-e?²⁰

Az Úr kegyelme – az Úr kegyelmének bármely dimenziója – megmérhetetlen. Isten valóban a szeretet, és igazságának nem az a szerepe, hogy ellensúlyozza ezt a szeretetet, hanem hogy tökéletesen kifejezze azt. Isten kegyelme – az a mély irgalom, amelyre oly nagy szükségünk van, s amely az egyedüli reménységünk – a szeretet ama megnyilvánulása, mely azon is túlmegy, amit az igazság megkövetel.

Isten azonban egyénileg alkalmazza a kegyelmét. Türelme nagyon hosszú egyesekkel, és sokat elbír, míg másokkal rövidebb és „sietősebb”, s mindez nem részrehajlásból vagy igazságtalan protekcionizmusból, hanem mert vannak enyhítő és súlyosbító körülmények.

Ha sorra vesszük a bibliai történelemben az isteni büntetéseket, nyilvánvalóvá válik, hogy Isten többet vár el azoktól, akik többet kaptak. Bizonyos esetekben a végső büntetésnek nem volt szüksége türelemre: azonnal és nyilvánosan lecsapott a bűnös emberre.

A hirtelen büntetés azonban nem elhamarkodott. A szeretet nem hiányzott az ítélet meghozatalának folyamatából, de nem volt többé lehetséges annak az igazságosságon túli meghosszabbítása. Lejárt a kegyelem, ami hiábavalónak bizonyult az illető bűnös esetében, több kegyelemre tehát nem volt szükség. A lábbal tiport szeretet igazságossága olykor példás büntetést vont maga után.

Az Isten jellemére és képére vonatkozó közvetlen vagy közvetett megnyilvánulásokról, illetve ezeknek a Szentírás belső harmóniájával való kapcsolatáról lapunk következő számában foglalkozunk. ■

1. 1Móz 4:11; 12:3; 4Móz 24:9; 5Móz 27:13-26; 28:15-20; 29:19 – 30:1, 7.
2. 2Kir 1:2-14; 2:23-24; Ézs 65:15; Jer 11:3, 5; 42:18; 48:10; Zak 5:3; Mal 1:14; 2:2; 3:9.
3. Zsolt 109:6-20; 119:121; 137:8-9; Péld 3:33; 28:27; 30:10; JerSir 3:65; Neh 13:25.
4. Tartsuk szem előtt, hogy nem a Biblia szavai ihletettek, hanem a Biblia szerzői, akik emberi eszközök. Az isteni ihletés a próféta elméje és tudata szintjén hat, nem pedig a szavak szintjén. Lásd *Select Messages* 1. köt.
5. Csak azt adhatom át az ördögnek, ami amúgy is az övé – azaz a rossz dolgokat –, a lelkeket azonban, akikért meghalt Krisztus, soha! Amikor az egyház „átad valakit a Sátánnak” rossz magaviselete (1Tim 1:19-20; 2Tim 2:17-18), azt fegyelmezési eljárásnak nevezzük. Azokat, akik nem szeretik Isten törvényét, vagy nem tisztelik Krisztus egyházának tekintélyét, meghagyják az önmaguk által választott szabadságukban, hogy eldöntsék, mi legyen az örök sorsuk. Ez nem egy végleges döntés. Az egyházból kizárt személy neve nincs kitérőve az élet könyvéből mindaddig, míg el nem érkezik számára az ítélet napja.
6. Préd 10:20; Róm 12:14; Jak 3:8-11; Mt 5:44; Lk 6:28.
7. 1Móz 3:14-17; 4:11; 5:29; 8:21.
8. Bír 4:5; 20:18, 26; 21:2; 1Sám 10:3; Hós 12:4.
9. 1Móz 12:8; 13:3; 28:17-19; 31:13; 35:1-8, 15-16.
10. 1Kir 16:34; vö. Józs 6:26.
11. Ld. 2Kir 2:16-18. A héberben mind a szél, mind a Szentlélek (vagy „a lélek”) *ruach*. Ld. Jn 3:8; Zsid 12:9.
12. 2Kir 10:28-29; 17:28; 23:15-19; Hós 10:15; Ám 3:14-15; 4:4-6; 7:10-17.
13. 5Móz 24:16; Ez 18:4, 20.
14. 2Móz 20:5; 34:7; 4Móz 14:18; 5Móz 5:9; Jer 32:18.
15. Jób 1:18-22; 2:3; Péld 3:33.
16. 2Móz 21:22-23; Mt 18:3-6; Ef 6:4; Kol 3:21.
17. A teodícea Isten igazolásának doktrínája, magyarázat a rossz és az igazságtalanság jelenlétére a világban.
18. „A kereszt titka minden más titkot megmagyaráz. A Golgotáról sugárzó fényben Isten tulajdonságait, amelyekre korábban félelemmel és csodálattal gondoltunk, szépek és vonzóknak találjuk. Az irgalom, gyengédség és atyai szeretet egybeolvad a szentséggel, igazsággal és hatalommal. Míg Krisztus magas és felemelt trónjának fenségét szemléljük, meglátjuk jellemének szépségét, és megértjük, ahogy még soha, hogy mit jelent ez az örökkévaló név: „Mi Atyánk” (*A nagy küzdelem*, 652).
19. A mózesi teokráciában szinte minden kihívó, akaratlanos bűnt – főként a gyilkosságot – halállal kellett büntetni (1Móz 9:6; 2Móz 21:14). „Ne nézz rá szájalommal!” (5Móz 19:13, 21).
20. Pál Róm 5:20 versében lejegyzett kijelentését sokszor rosszul értelmezik („A törvény pedig bejött, hogy a bűn megnövekedjék; de ahol megnövekedik a bűn, ott a kegyelem sokkal inkább bővelkedik”). Abszurd lenne azt hinnünk, hogy az apostol itt azt sugallta, hogy minél merészebbek, találegyobbak és tapasztaltabbak vagyunk a bűn terén, annál több kegyelemben részesülünk. Isten ments! A páli kijelentés itt metaforikusan értendő: a törvény (a Szentírás) megvilágítja a lelkiismeretet, s így az ember egyre bűnösebbnek látja magát, közvetkezésképpen ahol a törvény megsokszorozítja a hatását, ott Isten kegyelme is megnövekszik az ember érdekében. Minél tudatosabbak vagyunk a bűn tekintetében, annál több kegyelemben van részünk.

● KI VAGYOK ÉN?

- 1 Édesapám fehér volt, édesanyám színesbőrű, a testvéreim pedig nem voltak a legjobb barátaim, hiszen épp édesapám választott el tőlük.
 - a. Ki vagyok én?
 - b. Kik voltak a testvéreim?
- 2 Alig értem el az öskerek korát, máris király lettem. Az Úr tizenöt évvel hosszabbította meg édesapám életét. Én ötven éven át uralkodtam, de mivel nem az Úr akarata szerint jártam el, a gonoszságomról lettem híres.
 - a. Ki vagyok én?
 - b. Ki volt az édesapám?
- 3 A mi időnkben nem volt ösker- vagy kompanion-klub, de amikor 12 éves voltam, édesapám segített gyülekezetet építeni a hívőknek. Amikor meghaltam, nem temettek el aznap, a zsidó előírások szerint.
 - a. Ki vagyok én?
 - b. Miért nem temettek el a halálom napján?
- 4 Már a Vezetők iskolájába jártam, és több szakosítást is megszereztem: túrázás, tűzgyújtás, főzés, állatnyomok követése, tájékozódás, zene, csillagászat, íj és parittyá használata stb.
 - a. Ki vagyok én?
 - b. Melyik bibliai könyvnek vagyok a szerzője?
- 5 Nagyjából három évem volt hátra, míg beléphetek a kompanionok sorába, amikor részt vettem az első vallásolimpiáson. A szüleim nem is tudták, hogy hol vagyok, amikor megjelentem a zsűri előtt. A teremben nálamnál senki sem ismerte jobban az írásokat.
 - a. Ki vagyok én?
 - b. Hol zajlott az említett teológiai vita?

**OLVASOK ÉS
FELFEDEZEK**
**ALINA
CHIRILEANU**

Alina Chirileanu,
az Unió Gyermekosztálya
igazgatójának asszisztense

Megoldás:
1. a) Ismétel; b) Abraham többi gyermeke.
2. a) Manassé; b) Ezekias.
3. a) Jairus leánya; b) Azért, mert Jézus feltámasztott.
4. a) Dávid; b) A Zsoltárok könyvének vagyok az egyik szerzője.
5. a) A gyermek Jézus; b) A templomban.

FEKTESD BE ADÓD 3,5%-át a nevelésbe!

ADRA

Ajánld fel adód 3,5%-át a Romániai ADRA számára!

Adószám: (CIF) 14355291

Bankszámlaszám: R073 RNCB 0074 0292 1540 0001

A 227/2015-ös adótörvény 123. paragrafusában értelmében minden adófizető természetes személy az államnak fizetendő jövedelemadója 3,5%-át felajánlhatja nem kormányzati szervezeteknek.

59680

